

S K L E P

O SPLOŠNIH PRAVILIH IZVAJANJA DENARNE POLITIKE

1 SPLOŠNE DOLOČBE

Banka Slovenije s tem sklepom določa pravila za izvajanje denarne politike v povezavi s *Smernico Evropske centralne banke z dne 31. avgusta 2000 o instrumentih denarne politike in postopkih Eurosistema* (ECB/2000/7) in njenimi spremembami (v nadaljevanju: smernica) ter *Splošno dokumentacijo o instrumentih in postopkih monetarne politike Eurosistema* (v nadaljevanju: Splošna dokumentacija), ki jo je izdala Evropska centralna banka (v nadaljevanju: ECB) in ki je priloga k smernici.

1.1 Pristop k pravilom za izvajanje denarne politike

Nasprotna stranka pristopi k pravilom za izvajanje denarne politike po tem sklepu s podpisom okvirne pogodbe. Banka Slovenije zavrne pristop, če stranka ne izpolnjuje splošnih pravil primernosti po tem sklepu, in jo o tem pisno obvesti.

1.2 Izmenjava sporočil in sklenitev posla

Izmenjava sporočil med nasprotno stranko in Banko Slovenije poteka na način, ki je določen s tem sklepom ali z uporabniškimi priročniki za nasprotne stranke, ki jih Banka Slovenije objavi na svoji spletni strani (www.bsi.si). Druge oblike izmenjave sporočil se uporabljajo v primerih, če se stranki za določen način izmenjave sporočil v posameznem primeru izrecno dogovorita.

Nalogi in sporočila, ki jih posreduje nasprotna stranka, v razmerju do Banke Slovenije učinkujejo le, če so posredovani na način, ki je določen s tem sklepom oziroma uporabniškimi priročniki. Šteje se, da je nasprotna stranka sporočilo prejela, ko ji je bilo dostavljeno na dogovorjeni način.

Posel med nasprotno stranko in Banko Slovenije je sklenjen, ko Banka Slovenije pošlje nasprotni stranki potrditev o sklenitvi posla, razen če je za posamezne primere izrecno določeno drugače. Potrditev o sklenitvi posla se posreduje v skladu s tem sklepom ali z uporabniškimi priročniki, razen če je za določene primere izrecno določeno ali dogovorjeno drugače.

1.3 Zastopanje in pooblaščenki podpisniki za sklepanje poslov

Nasprotna stranka posreduje Banki Slovenije pisni seznam oseb, ki so pooblaščenke zastopati nasprotno stranko pri sklepanju poslov in drugih aktivnostih v imenu nasprotne stranke na podlagi tega sklepa. Nasprotna stranka mora predložiti tudi vzorce podpisov oseb, ki so pooblaščenke podpisovati dokumentacijo v imenu nasprotne stranke v skladu z internimi organizacijskimi pravili nasprotne stranke.

Nasprotna stranka mora vnaprej obvestiti Banko Slovenije o vsakršni spremembi pooblastil oziroma oseb, ki so pooblaščenke zastopati nasprotno stranko pri poslih v skladu s tem sklepom. Sprememba pooblastil za zastopanje, ki je nasprotna stranka ni vnaprej in izrecno sporočila Banki Slovenije, ne učinkuje v razmerjih z Banko Slovenije po tem sklepu, čeprav je bila sprememba vpisana v javni register.

Banka Slovenije posreduje nasprotnim strankam seznam oseb, ki so pooblaščenke zastopati Banko Slovenije pri sklepanju poslov na podlagi tega sklepa. Nasprotna stranka lahko vzorce podpisov pooblaščenih oseb za zastopanje Banke Slovenije pridobi na sedežu Banke Slovenije.

1.4 Izpolnitve obveznosti s poboto

Nasprotna stranka svoje obveznosti do Banke Slovenije iz poslov, sklenjenih na podlagi tega sklepa, ne more izpolniti na podlagi pobota s svojo terjatvijo, ki jo ima do Banke Slovenije iz istovrstnih ali drugih poslov, razen če se stranki v posameznem primeru izrecno dogovorita drugače.

1.5 Ukrepi Banke Slovenije

Če pride do katerega koli od naslednjih primerov:

- (a) pristojni sodni ali drug organ sprejme odločitev o uvedbi postopka prenehanja nasprotne stranke ali odločitev o določitvi likvidacijskega, stečajnega upravitelja ali podobne osebe za nasprotno stranko ali odločitev o kakršnem koli drugem podobnem postopku;
- (b) pristojni sodni ali drug organ sprejme odločitev o izvedbi ukrepa prisilne poravnave, prisilne uprave, reorganizacije nasprotne stranke ali drugega podobnega ukrepa z namenom varovanja ali sanacije finančnega položaja nasprotne stranke in v izogib sprejetju odločitve, kot je navedena v alineji (a);
- (c) nasprotna stranka poda pisno izjavo o njeni nezmožnosti plačila vseh dolgov ali njihovega dela ali nezmožnosti izpolnitve obveznosti iz transakcij denarne politike, ali o prostovoljnem splošnem sporazumu ali dogovoru, ki ga je sklenila z upniki, ali če nasprotna stranka je ali se smatra, da je nesolventna, ali če se smatra, da ni zmožna plačati svojih obveznosti;

- (d) je uveden postopek za sprejem odločitev iz alinej (a) ali (b);
- (e) so zagotovila nasprotna stranke ali druge njene izjave pred sklenitvijo pogodbe, ki jih je dala, netočna ali neresnična, ali so netočne ali neresnične izjave in zagotovila, za katere se v skladu s predpisi šteje, da jih je dala nasprotna stranka;
- (f) je nasprotni stranki trajno ali začasno odvzeto dovoljenje za opravljanje dejavnosti po Direktivi 2006/48/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) ali po Direktivi 93/22/EGS o investicijskih storitvah na področju vrednostnih papirjev (vključno s spremembami teh dveh direktiv) ali po direktivah, ki ju nadomestijo, in kot so implementirane v relevantni državi članici,
- (g) je nasprotna stranka trajno ali začasno izključena iz članstva v katerem koli plačilnem sistemu ali ureditvi, prek katerih potekajo plačila v okviru transakcij denarne politike, ali (razen pri valutnih zamenjavah) je nasprotna stranka trajno ali začasno izključena iz članstva v katerem koli sistemu poravnave poslov z vrednostnimi papirji, ki se uporablja za poravnavo transakcij denarne politike Eurosistema;
- (h) če so zoper nasprotno stranko sprejetih ukrepi, določeni v členih od 29 do 37 Direktive 2006/48/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano);
- (i) (v zvezi s povratnimi transakcijami) nasprotna stranka ne izpolnjuje ukrepov za obvladovanje tveganj;
- (j) (v zvezi z repo pogodbami) nasprotna stranka ne plača nakupne cene ali cene povratnega nakupa ali ne izroči kupljenega ali ponovno odkupljenega finančnega premoženja; ali če (v zvezi z zavarovanimi posojili) nasprotna stranka ne izroči finančnega premoženja ali ne odplača posojila na ustrezen datum za plačilo ali izročitev;
- (k) (v zvezi z valutnimi zamenjavami in vezanimi depoziti) nasprotna stranka ne plača zneska, zahtevanega v eurih ali v tuji valuti na datum plačila;
- (l) v zvezi z nasprotno stranko nastane dogodek (ki se vsebinsko ne razlikuje od dogodkov, določenih v tej točki) v zvezi s pogodbo, sklenjeno zaradi upravljanja deviznih rezerv ali lastnih sredstev katere koli članice Eurosistema;
- (m) nasprotna stranka ne posreduje relevantnih informacij, kar ima resne posledice za Banko Slovenije;
- (n) nasprotna stranka ne izpolnjuje katerih koli drugih obveznosti iz povratnih transakcij in valutnih zmenjav, in če nasprotna stranka takšnih neizpolnitev ne odpravi (če se neizpolnitev lahko odpravi) v največ 30 dneh v primeru zavarovanih transakcij in v največ 10 dneh pri valutnih zamenjavah po prejemu zahtevka Banke Slovenije za izpolnitev obveznosti;
- (o) pri nasprotni stranki nastopijo dogodki iz alinej (a) do (n) v zvezi s katero koli pogodbo s katero koli drugo članico Eurosistema, ki je bila sklenjena zaradi izvajanja operacij denarne politike, in je zaradi teh dogodkov ta druga članica Eurosistema uveljavila svojo pravico do odstopa od katere koli transakcije v skladu s takšno pogodbo zaradi neizpolnitve obveznosti;

lahko Banka Slovenije:

- nasprotno stranko začasno ali trajno izključi iz uporabe instrumentov denarne politike,
- odstopi od vseh sklenjenih posamičnih poslov in opravi obračun v skladu z določbami točke 1.6 (pobot zaradi predčasnega prenehanja),
- zahteva plačilo zamudnih obresti poleg obresti in kazni iz poglavja 8,
- zahteva plačilo druge škode, ki ji nastane zaradi odstopa od posamičnih poslov,
- Banka Slovenije lahko izvede ukrepe iz prejšnjih alinej ne glede na krivdo nasprotna stranke za dogodke iz alinej (a) do (o) te točke.

V primerih iz prejšnjega odstavka:

- iz alineje (a) Banka Slovenije izvede ukrepe proti nasprotni stranki, ne da bi jo o tem obvestila,
- iz alinej (b) in (c) lahko Banka Slovenije izvede ukrepe proti nasprotni stranki brez obvestila ali pa jo o ukrepu, ki ga bo izvedla, obvesti,
- v primerih iz alinej od (d) do (o) Banka Slovenije o ukrepu, ki ga bo izvedla, nasprotno stranko obvesti. V obvestilu o ukrepu lahko Banka Slovenije po prostem preudarku odloči, da stranki omogoči, da v roku, ki ga določi Banka Slovenije, odpravi primer. Rok za odpravo lahko traja največ tri delovne dni Banke Slovenije.

V primerih, ko Banka Slovenije izvede ukrepe, ne da bi nasprotno stranko o tem obvestila, obvesti nasprotno stranko o ukrepih naknadno.

V primerih, ko Banka Slovenije stranko pred izvedbo ukrepa obvesti, v obvestilu o ukrepu določi tudi začetek učinkovanja takega ukrepa.

Banka Slovenije lahko zaradi razlogov varnega poslovanja nasprotno stranko začasno ali trajno izključi iz uporabe instrumentov denarne politike.

1.6 Obračun dospelih obveznosti ob odstopu

1.6.1 V primeru, ko Banka Slovenije odstopi od vseh posamičnih poslov, se šteje, da so posamični posli dospeli z dnem, ko Banka Slovenije pošlje obvestilo o odstopu.

1.6.2 Pri dospelosti posamičnih poslov iz naslova valutnih zmenjav se višina dospelih obveznosti določi tako, da Banka Slovenije določi nadomestne vrednosti zneskov v eurih in zneskov povratnega prenosa v tuji valuti, z namenom, da te nadomestne vrednosti predstavljajo zneske, ki zagotovijo Banki Slovenije ekonomski ekvivalent kakršnih koli plačil, ki bi

bila sicer potrebna. Na osnovi tako določenih zneskov Banka Slovenije (na datum povratnega prenosa) izračuna, kaj vsaka stranka dolguje drugi. Dolgovani zneski posamezne stranke se, kjer je potrebno, preračunajo v eure (v skladu z določbo petega odstavka poglavja 3.2.1) in pobotajo s terjanimi zneski te stranke iz naslova valutnih zamenjav. Stranka, pri kateri je vsota dolgovanih zneskov večja od vsote terjanih zneskov, plača razliko v zneskih, ki zapade v plačilo prvi naslednji dan po odpošiljavi obvestila Banke Slovenije iz točke 1.6.1, ko so vsi deli sistema TARGET, potrebni za izvršitev plačila, operativni.

V primeru zamude roka iz prejšnjega odstavka tečejo tudi zakonske zamudne obresti.

1.6.3 Pri dospelosti ostalih posamičnih poslov se pogodbene obresti obračunajo do dneva dospelosti poslov, kot je določen v točki 1.6.1. Tako obračunane obveznosti iz posamičnih poslov se pobotajo na dan dospelosti.

Banka Slovenije ali nasprotna stranka morata v roku najkasneje treh delovnih dni Banke Slovenije od datuma odpošiljanja obvestila Banke Slovenije o odstopu poplačati nepobotane obresti in glavnice iz posamičnih poslov.

Po preteku roka iz prejšnjega odstavka tečejo tudi zakonske zamudne obresti.

1.7 Prepoved razpolaganja

Nasprotna stranka svojih pravic in obveznosti do Banke Slovenije ne sme prenašati, zaračunavati ali drugače obravnavati brez predhodnega pisnega soglasja Banke Slovenije.

1.8 Storitve tretjih oseb

Banka Slovenije lahko za izvedbo posameznih opravil, povezanih s sklepanjem ali z izvršitvijo poslov, sklenjenih v skladu s tem sklepom, pooblasti tretjo osebo.

1.9 Varovanje zaupnih podatkov in posredovanje podatkov

Vse informacije in podatki, povezani s sklenitvijo ali izvršitvijo poslov, sklenjenih na podlagi tega sklepa, se med strankama obravnavajo kot poslovna skrivnost in se ne smejo razkriti tretjim osebam brez izrecne privolitve druge stranke.

Obveznost varovanja poslovne skrivnosti iz prejšnjega odstavka za stranki ne velja v primeru posredovanja podatkov ECB in pristojnim državnim organom, ki so pooblaščenici pridobiti navedene podatke v skladu z zakonskimi pristojnostmi.

Nasprotna stranka je dolžna na zahtevo Banki Slovenije posredovati podatke v zvezi z operacijami denarne politike Euro-sistema.

1.10 Valuta plačil

Vsa plačila, ki se izvajajo v okviru operacij denarne politike, so v eurih, razen plačil v tujih valutah pri valutnih zamenjavah.

1.11 Odgovornost

Vsaka stranka je dolžna skrbeti za pravilno delovanje strojne in programske opreme, ki omogoča sklepanje in izvedbo poslov v skladu s tem sklepom ter preprečiti nepooblaščen dostop tretjim osebam do komunikacijskih sredstev ter druge opreme, ki je namenjena izmenjavi sporočil med Banko Slovenije in nasprotno stranko.

Banka Slovenije ne odgovarja za škodo, ki jo nasprotna stranka utрпи zaradi neizpolnitve, zamude ali nepravilne izpolnitve posla, sklenjenega na podlagi tega sklepa, razen če nasprotna stranka dokaže, da je škoda posledica ravnanja Banke Slovenije ali njenih delavcev, ki so pri izvrševanju svojih obveznosti ravnali naklepno ali z veliko malomarnostjo.

Banka Slovenije zlasti ne odgovarja za škodo, ki je posledica nedelovanja ali nepravilnega delovanja strojne ali programske opreme ter nedelovanja ali nepravilnega delovanja komunikacij med Banko Slovenije in nasprotno stranko.

V primeru, ko je Banka Slovenije za posamezna opravila v zvezi s sklenitvijo ali izvršitvijo poslov v skladu s tem sklepom pooblastila tretjo osebo, Banka Slovenije v razmerju do nasprotne stranke odgovarja le za izbiro tretje osebe. Banka Slovenije ne odgovarja za škodo, če je pri izbiri tretje osebe ravnala s skrbnostjo dobrega gospodarja.

Banka Slovenije v nobenem primeru ne odgovarja za posredno škodo, ki jo nasprotna stranka utрпи v zvezi s posli, sklenjenimi na podlagi tega sklepa.

Nasprotna stranka odgovarja za škodo, ki nastane Banki Slovenije, če je škoda posledica naklepne ali malomarne ravnanja nasprotne stranke, okoliščin, za katere odgovarja nasprotna stranka, oziroma naklepne ali malomarne ravnanja oseb, za katere nasprotna stranka odgovarja. V vsakem primeru je nasprotna stranka odgovorna za škodo, ki nastane Banki Slovenije zaradi nepooblaščenega dostopa tretjih oseb do komunikacijskih sredstev na strani nasprotne stranke ali zaradi nezakonitega ravnanja oseb, za katere odgovarja.

1.12 Čas poslovanja ob delovnih dneh Banke Slovenije

Posli iz naslova operacij denarne politike se ob delovnih dneh Banke Slovenije praviloma izvajajo med 8:30 uro in 17:00 uro, kolikor ni s tem sklepom ali z uporabniškimi priročniki za nasprotne stranke, ki jih Banka Slovenije objavi na svoji spletni strani (www.bsi.si), za določene operacije izrecno drugače določeno ali če se za posamezne primere Banka Slovenije in nasprotna stranka izrecno ne dogovorita drugače.

Vse ure, navedene v tem dokumentu, se nanašajo na srednjeevropski čas (CET).

1.13 Stroški in nadomestila

Nasprotna stranka je dolžna za storitve Banke Slovenije, povezane s sklenitvijo oziroma izvedbo posla, sklenjenega na podlagi tega sklepa, Banki Slovenije plačati nadomestila v skladu z vsakokrat veljavno tarifo, po kateri se zaračunavajo nadomestila za storitve, ki jih opravlja Banka Slovenije.

1.14 Uporaba prava

Za razmerja med Banko Slovenije in nasprotno stranko se glede poslov, sklenjenih v skladu s tem sklepom, uporablja slovensko pravo.

V primeru, ko nasprotna stranka za zavarovanje terjatev Banke Slovenije iz poslov, sklenjenih v skladu s tem sklepom, vzpostavi v korist Banke Slovenije zavarovanje na tržnem finančnem premoženju, ki se nahaja v euroobmočju, ki ni Slovenija, ali na netržnem finančnem premoženju, pri katerem se glede razmerja med nasprotno stranko (ali upnikom) in dolžnikom/izdajateljem uporablja pravo druge države članice, se glede pravne narave takšnega zavarovanja, glede učinkovanja zavarovanja, zahtev po obličnosti dogovora o vzpostavitvi in prenehanju zavarovanja ter glede poplačila terjatev Banke Slovenije iz zavarovanja, uporablja pravo države članice, v kateri se nahaja tržno finančno premoženje, oziroma pravo države članice, ki velja med nasprotno stranko (ali upnikom) in njenim dolžnikom/izdajateljem netržnega finančnega premoženja.

Za potrebe ugotavljanja prava, ki se uporablja za presojanje pravnih razmerij iz prejšnjega odstavka, se kot država, v kateri se nahaja finančno premoženje, šteje država, katere pravo velja za register, v katerem je finančno premoženje vpisano.

2 PRIMERNE NASPROTNE STRANKE

2.1 SPLOŠNA MERILA PRIMERNOSTI

Nasprotne stranke Banke Slovenije v operacijah denarne politike Eurosistema morajo izpolnjevati naslednja splošna merila primernosti:

- a) Samo obvezniki v sistemu obveznih rezerv Eurosistema v skladu s členom 19.1 Statuta ESCB in ECB, ki morajo izpolnjevati obvezne rezerve pri Banki Slovenije, so primerne nasprotne stranke, to so banke in hranilnice, kot so opredeljene v 14. a členu Zakona o Banki Slovenije.
- b) Nasprotne stranke morajo biti finančno trdne. Biti morajo subjekt najmanj ene oblike nadzora s strani nacionalnih organov, harmoniziranega z zahtevami EU/Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP). Harmoniziran nadzor kreditnih institucij temelji na Direktivi 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) (Uradni list Evropske unije (UL), L 177 z dne 30. junija 2006, stran 1).

Kljub temu so lahko nasprotne stranke tudi finančno trdne institucije, ki so predmet neharmoniziranega nacionalnega nadzora primerljive kvalitete, npr. v Republiki Sloveniji ustanovljene podružnice institucij, ki imajo sedež izven EGP.

- c) Nasprotne stranke morajo izpolnjevati naslednja operativna kriterija:
 - imeti morajo odprt poravnalni račun v sistemu RTGS^{plus} Deutsche Bundesbank in
 - vpisane morajo biti v sodni register v Republiki Sloveniji.

Nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti in so pristopile k pravilom za izvajanje denarne politike po tem sklepu, lahko preko Banke Slovenije:

- dostopajo do odprtih ponudb Eurosistema in
- se udeležujejo operacij odprtega trga na podlagi standardnih avkcij.

Pri dokončnih transakcijah ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank.

2.2 MERILA ZA IZBOR NASPROTNIH STRANK ZA HITRE AVKCIJE IN DVOSTRANSKE OPERACIJE

Pri dokončnih transakcijah ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank.

Pri valutnih zamenjavah, ki se izvajajo za namene denarne politike, morajo biti nasprotne stranke sposobne učinkovito opravljati devizne transakcije velikega obsega v katerih koli tržnih pogojih. Krog nasprotnih strank za valutne zamenjave je enak krogu nasprotnih strank, ki se nahajajo v euroobmočju in so izbrane za posege Eurosistema na deviznem trgu. Merila in postopke, ki se uporabljajo za izbiro nasprotnih strank za posege na deviznem trgu, določa Priloga 3.

Pri drugih operacijah, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij in dvostranskih postopkov (povratne transakcije finega uravnavanja in zbiranje vezanih depozitov), Banka Slovenije izmed nasprotnih strank, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti, kot jih opredeljuje poglavje 2.1, izbere določene primerne nasprotne stranke. Najpomembnejše merilo pri izboru je aktivnost na denarnem trgu.

Banke Slovenije o izboru primernih nasprotnih strank za hitre avkcije in dvostranske operacije obvesti posamezne izbrane nasprotne stranke.

3 INSTRUMENTI DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

3.1 RAZLIKOVANJE MED OPERACIJAMI ODPRTEGA TRGA IN ODPRTIMA PONUDBAMA

Z namenom izvajanja denarne politike Eurosistema imajo primerne nasprotnne stranke Banke Slovenije dostop do naslednjih vrst instrumentov denarne politike Eurosistema:

a) Operacije odprtega trga, ki so iniciirane s strani Eurosistema in se delijo na:

- operacije glavnega refinanciranja,
- operacije dolgoročnejšega refinanciranja,
- operacije finega uravnavanja in
- strukturne operacije.

Eurosistem izvaja operacije odprtega trga v obliki povratnih transakcij na podlagi repo pogodb ali posojil, zavarovanih z zastavo primerne finančne premoženja (v nadaljevanju: zavarovana posojila), dokončnih transakcij, izdaje dolžniških certifikatov ECB, valutnih zamenjav ali zbiranja vezanih depozitov.

b) Odprti ponudbi, ki sta primernim nasprotnim strankam na voljo na njihovo pobudo, sta:

- mejno posojilo in
- mejni depozit.

3.2 RAZLIKOVANJE MED POVRATNIMI IN DOKONČNIMI TRANSAKCIJAMI

3.2.1 Povratne transakcije

Povratne transakcije so operacije, pri katerih Eurosistem kupuje ali prodaja primerno finančno premoženje na podlagi repo pogodb ali zavarovanih posojil. Pri povratni transakciji sta datum in znesek povratnega (drugega) dela operacije dogovorjena ob sklenitvi posamezne transakcije.

Nacionalne centralne banke lahko izvajajo povratne transakcije bodisi na podlagi repo pogodbe, tj. prenosa lastništva primerne finančne premoženja s prodajalca na kupca ob istočasnem dogovoru, da bo lastništvo nad finančnim premoženjem enkrat v prihodnosti preneseno nazaj na dolžnika, ali z zavarovanimi posojili, kjer upnik dobi izvršljivo pravico unovčitve finančne premoženja, ki je bilo dano v zavarovanje terjatve, vendar kjer, ob predpostavljani izpolnitvi dolžnikove obveznosti, lastništvo nad finančnim premoženjem obdrži dolžnik.

Banka Slovenije sklepa povratne transakcije v obliki zavarovanih posojil.

Razlika med nakupno ceno in ceno ponovnega nakupa pri repo pogodbi je enaka obrestim na izposojeni ali posojeni denarni znesek v času do dospelosti posla, tj. cena ponovnega nakupa vključuje obresti posla. Obresti povratne transakcije v obliki zavarovanega posojila se določijo na podlagi obrestne mere, zneska posojila in roka dospelosti operacije. Obresti povratne transakcije se obračunajo linearno, pri šteju dni se uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

V povezavi s povratnimi transakcijami se vsi zneski v valutah, ki niso euro (ali nacionalne denominacije le-tega), v euro preračunajo po dnevnem referenčnem tečaju ECB oziroma, kolikor ta ne bi bil določen, po promptnem deviznem tečaju, po katerem bi ECB delovni dan pred dnevom preračuna prodajala euro za zadevno tujo valuto.

3.2.2 Dokončne transakcije

Dokončne transakcije so operacije, pri katerih Eurosistem na trgu dokončno kupuje ali prodaja primerno finančno premoženje. Dokončna transakcija je popoln prenos lastništva s prodajalca na kupca, ne da bi bil pri tem predviden poznejši prenos lastništva nazaj na prodajalca.

Te transakcije Banka Slovenije izvaja v skladu s tržnimi običaji, ki veljajo za dolžniške instrumente, uporabljene v transakciji. Pri določitvi cen Banka Slovenije deluje v skladu s tržnimi običaji, ki se najbolj pogosto uporabljajo za dolžniški instrument, uporabljen v transakciji.

3.3 OPERACIJE GLAVNEGA REFINANCIRANJA

Operacije glavnega refinanciranja so najpomembnejše operacije odprtega trga Eurosistema in imajo osrednjo vlogo pri uravnavanju tržnih obrestnih mer in likvidnosti ter signaliziranja naravnosti denarne politike.

Glavne značilnosti operacij glavnega refinanciranja so naslednje:

- so povratne operacije povečevanja likvidnosti;
- izvajajo se redno vsak teden;
- običajno imajo rok dospelosti en teden;
- izvajajo se kot standardne avkcije v skladu s postopki, opisanimi v poglavju 4.3.2;
- protiponudbe lahko posredujejo vse nasprotnne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti v skladu s poglavjem 2.1, in
- vse primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev je primerno za zavarovanje operacij glavnega refinanciranja.

3.4 OPERACIJE DOLGOROČNEJŠEGA REFINANCIRANJA

Operacije dolgoročnejšega refinanciranja so namenjene zagotavljanju dodatnega dolgoročnejšega refinanciranja finančnega sektorja. S temi operacijami Eurosistem praviloma ne želi signalizirati trgu namer glede obrestnih mer. Zato se operacije dolgoročnejšega refinanciranja običajno izvajajo v obliki avkcij z variabilno obrestno mero, ECB pa občasno objavi obseg refinanciranja, razpoložljivega v prihodnjih avkcijah. V izrednih okoliščinah lahko Eurosistem operacije dolgoročnejšega refinanciranja izvede tudi v obliki avkcije s fiksno obrestno mero.

Glavne značilnosti operacij dolgoročnejšega refinanciranja so:

- so povratne operacije povečevanja likvidnosti;
- izvajajo se redno vsak mesec;
- običajno imajo rok dospelosti tri mesece;
- izvajajo se kot standardne avkcije v skladu s postopki, opisanimi v poglavju 4.3.3;
- protiponudbe lahko posredujejo vse nasprotnne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti v skladu s poglavjem 2.1, in
- vse primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev je primerno za zavarovanje operacij dolgoročnejšega refinanciranja.

3.5 OPERACIJE FINEGA URAVNAVANJA

Eurosistem izvaja operacije finega uravnavanja predvsem z namenom izravnati učinke, ki jih imajo na obrestne mere nepričakovana nihanja likvidnosti. Operacije finega uravnavanja so lahko v obliki:

- povratnih operacij;
- valutnih zamenjav;
- zbiranja vezanih depozitov in
- dokončnih transakcij.

3.5.1 Povratne operacije finega uravnavanja

Glavne značilnosti povratnih operacij finega uravnavanja so naslednje:

- lahko so v obliki operacije povečevanja likvidnosti ali zmanjševanja likvidnosti;
- njihova pogostost ni standardizirana;
- njihov rok dospelosti ni standardiziran;
- povratne transakcije finega uravnavanja za povečevanje likvidnosti se običajno izvajajo kot hitre avkcije, čeprav obstaja tudi možnost uporabe dvostranskih postopkov (glej poglavji 4.3.5 in 4.4);
- povratne transakcije finega uravnavanja za zmanjševanje likvidnosti se praviloma izvajajo kot dvostranski postopki (glej poglavje 4.4);
- Banka Slovenije v skladu z merili, določenimi v poglavju 2.2, izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje v povratnih operacijah finega uravnavanja in
- vse primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev je primerno za zavarovanje povratnih operacij finega uravnavanja.

3.5.2 Valutne zamenjave

Valutne zamenjave, ki se izvajajo za namene denarne politike, so operacije, pri katerih Banka Slovenije promptno kupuje (ali prodaja) euro za tujo valuto in istočasno terminsko prodaja (ali kupuje) euro za tujo valuto na določen dan v prihodnosti.

Glavne značilnosti valutnih zamenjav so naslednje:

- lahko so v obliki operacije povečevanja likvidnosti ali zmanjševanja likvidnosti;
- njihova pogostost ni standardizirana;
- njihov rok dospelosti ni standardiziran;
- izvajajo se kot hitre avkcije ali dvostranski postopki (glej poglavji 4.3.7 in 4.4) in
- Banka Slovenije v skladu z merili, ki jih določata poglavje 2.2 in Priloga 3, izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje pri valutnih zamenjavah.

Tuja valuta je katera koli zakonita valuta, ki ni euro. Eurosistem praviloma sklepa posle samo v valutah, s katerimi se veliko trguje, in v skladu z običajno tržno prakso. V vsaki operaciji se Banka Slovenije in nasprotna stranke dogovorijo o swap točkah transakcije. Swap točke so razlika med deviznim tečajem terminskega posla in deviznim tečajem promptnega posla. Swap točke za euro nasproti tuji valuti kotirajo v skladu s splošnimi tržnimi običaji.

Okvir 1: Valutne zamenjave

S = promptni devizni tečaj (na datum sklenitve valutne zamenjave) med eurom (EUR) in tujo valuto ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = terminski devizni tečaj med eurom in tujo valuto ABC na dan povratnega nakupa pri valutni zamenjavi (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = terminske točke med eurom in tujo valuto ABC na dan povratnega nakupa pri valutni zamenjavi (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = promptni znesek valute; $N(.)_M$ je terminski znesek tuje valute:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \quad \text{ali} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{ali} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

“Promptni devizni tečaj”, z ozirom na posamezno transakcijo, pomeni devizni tečaj (kakor je izračunan v skladu s petim odstavkom poglavja 3.2.1), ki se uporablja pri preračunu zneska v eurih v ustrezen znesek v tuji valuti, povezanim s to transakcijo in ki ga je ena stranka dolžna prenesti na drugo na datum prenosa proti plačilu zneska v eurih; ta devizni tečaj je naveden v potrditvi posla.

“Terminski devizni tečaj” pomeni devizni tečaj, ki se izračuna v skladu s petim odstavkom poglavja 3.2.1, in se uporablja pri preračunu zneska v eurih v ustrezen znesek v tuji valuti, ki ga je ena stranka obvezana prenesti na drugo na datum povratnega prenosa proti plačilu zneska v eurih; ta devizni tečaj je naveden v potrditvi posla.

“Znesek povratnega nakupa v tuji valuti” pomeni znesek v tuji valuti, katerega se zahteva za nakup zneska v eurih na dan povratnega nakupa.

“Datum nakupa” pomeni, v zvezi s katero koli transakcijo, datum (in, kjer je primerno, čas na ta datum), ko mora ena stranka prenesti znesek v eurih na račun druge stranke, to je, v izogib nejasnosti, datum (in, kjer je primerno, čas na ta datum), na katerega bo, v skladu z dogovorom med strankama, izvedena poravnava prenosa zneska v eurih.

“Dan povratnega nakupa” pomeni, v zvezi s katero koli transakcijo, datum (in, kjer je primerno, čas na ta datum), ko mora ena stranka povratno prenesti znesek v eurih na račun druge stranke.

Valutna zamenjava se sklene po pogojih, ki so predpisani s tem sklepom, ko Banka Slovenije potrdi sprejeto protiponudbo nasprotni stranke (glej poglavji 4.4 in 4.3.7). Stranki si izmenjata tudi elektronske potrditve posla. Vse izmenjane potrditve posla med obema strankama po telefaksu, telefonu in elektronsko imajo med strankama naravo pisne listine in služijo kot dokaz o sklenjenem poslu.

Plačila se izvedejo na datum nakupa in na dan povratnega nakupa v dogovorjenih zneskih na račune, v skladu z določbami v potrditvah posla, v prosto prenosljivih sredstvih, in na način, ki je običajen za plačila za zadevno valuto.

3.5.3 Zbiranje vezanih depozitov

Nasprotni stranke lahko na pobudo Eurosistema pri Banki Slovenije vežejo obrestovane vezane depozite. Depoziti nasprotnih strank so vezani za določen rok in s fiksno obrestno mero. Banka Slovenije nasprotnim strankam v zameno za depozite ne da zavarovanja.

Obresti vezanih depozitov se obračunajo linearno, pri šteju dni se uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«. Obresti se izplačajo ob dospelosti depozita.

Glavne značilnosti vezanih depozitov so:

- depoziti se zbirajo z namenom zmanjšanja likvidnosti;
- pogostost zbiranja depozitov ni standardizirana;

- rok dospelosti depozitov ni standardiziran;
- depozite se običajno zbira na hitrih avkcijah, čeprav obstaja tudi možnost uporabe dvostranskih postopkov (glej poglavji 4.3.6 in 4.4) in
- Banka Slovenije v skladu z merili, določenimi v poglavju 2.2, izbere omejeno število nasprotnih strank, od katerih zbira vezane depozite.

3.5.4 Dokončne transakcije finega uravnavanja

Glavne značilnosti dokončnih transakcij so:

- lahko so v obliki operacije povečevanja likvidnosti (dokončni nakup) ali zmanjševanja likvidnosti (dokončna prodaja);
- njihova pogostost ni standardizirana;
- izvajajo se kot dvostranski postopki (glej poglavje 4.4);
- pri dokončnih transakcijah ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank in
- dokončne transakcije se ne izvajajo z netržnim primernim finančnim premoženjem.

3.6 STRUKTURNE OPERACIJE

Strukturne operacije se izvajajo, kadar želi ECB prilagoditi strukturno pozicijo Eurosistema nasproti finančnemu sektorju.

Strukturne operacije se izvajajo v obliki:

- povratnih transakcij;
- izdaje dolžniških certifikatov ECB ali
- dokončnih transakcij.

3.6.1 Povratne strukturne operacije

Glavne značilnosti povratnih strukturnih operacij so naslednje:

- so operacije povečevanja likvidnosti;
- pogostost operacij je lahko redna ali občasna;
- rok dospelosti operacij ni vnaprej standardiziran;
- izvajajo se kot standardne avkcije (glej poglavje 4.3.4);
- protiponudbe lahko posredujejo vse nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti, določena v poglavju 2.1, in
- vse primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev je primerno za zavarovanje povratnih strukturnih operacij.

3.6.2 Izdaja dolžniških certifikatov ECB

ECB lahko izda dolžniške certifikate s ciljem prilagajanja strukturne pozicije Eurosistema nasproti finančnemu sektorju, tako da bi se ustvaril (ali povečal) primanjkljaj likvidnosti na trgu.

Certifikati ECB predstavljajo dolg ECB do imetnika tega instrumenta. Certifikati se izdajo in hranijo v nematerializirani obliki pri registrih vrednostnih papirjev v euroobmočju. ECB ne postavlja nikakršnih omejitev glede prenosljivosti certifikatov.

Certifikati se izdajo z diskontom, tj. izdajo se v znesku, ki je manjši od nominalnega zneska, izplačajo pa se v nominalnem znesku. Razlika med zneskoma izplačila in vpisa je enaka obračunanim obrestim na znesek izdaje po dogovorjeni obrestni meri za obdobje do dospelosti certifikata. Obresti se obračunajo linearno, pri štetju dni se uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

Glavne značilnosti dolžniških certifikatov ECB so:

- certifikati se izdajo za zmanjšanje likvidnosti na trgu;
- certifikati se lahko izdajajo redno ali občasno;
- certifikati imajo rok dospelosti krajši od 12 mesecev;
- certifikate prodaja Banka Slovenije v imenu ECB na standardni avkciji in
- protiponudbe za vpis certifikatov lahko posredujejo vse nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti, določena v poglavju 2.1.

3.6.3 Dokončne strukturne transakcije

Za dokončne strukturne transakcije veljajo iste značilnosti kot za dokončne operacije finega uravnavanja, opisane v poglavjih 3.2.2 in 3.5.4.

3.7 MEJNO POSOJILO

Nasprotna stranka lahko prek odprte ponudbe za mejno posojilo pri Banki Slovenije pridobijo posojilo z ročnostjo čez noč. Posojilo je obrestovano po vnaprej določeni obrestni meri. Nasprotna stranka mora ob koriščenju posojila zagotoviti zadostno količino primerne finančne premoženja za zavarovanje terjatve v skladu z določbami poglavij 5 in 6.

Namen instrumenta je zadovoljiti začasne likvidnostne potrebe nasprotnih strank. V normalnih okoliščinah obrestna mera mejnega posojila predstavlja zgornjo mejo tržne obrestne mere za denar čez noč.

Banka Slovenije odobri mejno posojilo v obliki zavarovanega posojila.

Dostop do mejnega posojila imajo institucije, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti za nasprotne stranke, določena v poglavju 2.1. Dostop je mogoč na delovne dneve sistema RTGS^{plus} v skladu s postopki in roki, opredeljenimi v poglavju 4.1.1. Rok vračila mejnega posojila je naslednji delovni dan sistema RTGS^{plus}, in sicer ob odprtju sistema TARGET. Vračilo posojila se izvede s pretvorbo mejnega posojila, tako glavnice kot obresti, v posojilo čez dan.

Razen zahteve po predložitvi zadostnega zneska primernega finančnega premoženja za zavarovanje terjatve ni drugih omejitev glede zneska mejnega posojila.

Obrestno mero Eurosistem objavi vnaprej, obresti se obračunajo linearno, ob upoštevanju konvencije »dejansko število dni/360 dni v letu«. ECB lahko kadar koli spremeni obrestno mero z veljavnostjo najprej naslednji delovni dan Eurosistema. Obrestna mera je objavljena na spletni strani ECB (www.ecb.int) in spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si).

Dostop do mejnega posojila se odobri izključno v skladu s cilji in splošnimi usmeritvami denarne politike ECB. ECB lahko kadar koli prilagodi pogoje instrumenta ali ga začasno prekliče.

3.8 MEJNI DEPOZIT

Nasprotne stranke lahko uporabijo odprto ponudbo za mejni depozit za deponiranje likvidnosti pri Banki Slovenije čez noč. V zameno za depozite Banka Slovenije nasprotnim strankam ne daje zavarovanja. Depoziti se obrestujejo po vnaprej določeni obrestni meri. V normalnih okoliščinah obrestna mera mejnega depozita predstavlja spodnjo mejo tržne obrestne mere za denar čez noč.

Dostop do mejnega depozita imajo institucije, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti za nasprotne stranke, določena v poglavju 2.1. Dostop je mogoč na delovne dneve sistema RTGS^{plus} v skladu s postopki in roki, opredeljenimi v poglavju 4.1.2. Banka Slovenije vrne mejni depozit nasprotni stranki naslednji delovni dan Banke Slovenije po dnevu deponiranja, in sicer ob odprtju sistema TARGET.

Znesek mejnega depozita ni omejen. Obrestno mero objavi Eurosistem vnaprej, obresti se obračunajo linearno, ob upoštevanju konvencije »dejansko število dni/360 dni v letu«. ECB lahko kadar koli spremeni obrestno mero, z veljavnostjo najprej naslednji delovni dan Eurosistema. Obrestna mera je objavljena na spletni strani ECB (www.ecb.int) in spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si).

Obresti depozita se plačajo ob dospelosti depozita.

Dostop do mejnega depozita se odobri izključno v skladu s cilji in splošnimi usmeritvami denarne politike ECB. ECB lahko kadar koli prilagodi pogoje instrumenta ali ga začasno prekliče.

Tabela 1: Operacije denarne politike Eurosistema

Operacije denarne politike	Smer operacije		Ročnost	Frekvenca	Postopek
	Povečevanje likvidnosti	Zmanjševanje likvidnosti			
Operacije odprtega trga					
Operacije glavnega refinanciranja (OGR)	- Povratne transakcije	-	En teden	Tedensko	Standardne avkcije
Operacije dolgoročnejšega refinanciranja (ODR)	- Povratne transakcije	-	Tri mesece	Mesečno	Standardne avkcije
Operacije finega uravnavanja (OFU)	- Povratne transakcije - Valutne zamenjave	- Povratne transakcije - Valutne zamenjave - Zbiranje vezanih depozitov	Nestandardizirana	Občasno	Hitre avkcije / dvostranski postopki
	- Dokončni nakupi	- Dokončne prodaje	-	Občasno	Dvostranski postopki
Strukturne operacije (SO)	- Povratne transakcije	- Izdaja dolžniških certifikatov	Standardizirana / nestandardizirana	Redno in občasno	Standardne avkcije
	- Dokončni nakupi	- Dokončne prodaje	-	Občasno	Dvostranski postopki
Odpрте ponudbe					
Mejno posojilo (MPS)	- Povratne transakcije	-	Čez noč	Dostop po prostem preudarku nasprotnih strank	
Mejni depozit (MDP)	-	- Depoziti	Čez noč	Dostop po prostem preudarku nasprotnih strank	

4 POSTOPKI PRI OPERACIJAH DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

4.1 POSTOPKI PRI ODPRTIH PONUDBAH

4.1.1 Postopki pri mejnem posojilu

Banka Slovenije sprejema zahtevo nasprotne stranke za odobritev mejnega posojila vsak delovni dan sistema RTGS^{plus} v času od odprtja sistema TARGET do najpozneje 30 minut po dejanskem zaprtju sistema TARGET (oz. 60 minut po dejanskem zaprtju sistema TARGET na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv). Splošno pravilo je, da se sistem TARGET odpre ob 7:00 uri in zapre ob 18:00 uri.

Nasprotna stranka posreduje zahtevo Banki Slovenije v skladu z Operativnim priročnikom za nasprotne stranke in Banko Slovenije v zvezi s postopki črpanja in vračila posojila čez dan in mejnega posojila, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). SWIFT sporočila, ki so posredovana med Banko Slovenije in nasprotno stranko v zvezi z odobritvijo mejnega posojila, imajo med strankama naravo pisne listine in služijo kot dokaz o sklenjenem poslu.

Nasprotna stranka mora najkasneje ob posredovanju zahteve za odobritev mejnega posojila zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

V primeru, da nasprotna stranka do zaprtja sistema TARGET ne vrne posojila čez dan, ki ga je črpala na ta dan, se znesek nevrnjenega posojila čez dan pretvori v mejno posojilo pod pogoji, ki ta dan veljajo za odprto ponudbo mejnega posojila.

Dospelost mejnega posojila je naslednji delovni dan sistema RTGS^{plus} po odobritvi mejnega posojila ob odprtju sistema TARGET, ko se znesek mejnega posojila, povečan za znesek obresti iz mejnega posojila, pretvori v posojilo čez dan.

4.1.2 Postopki pri mejnem depozitu

Banka Slovenije sprejema zahtevek nasprotne stranke za vplačilo mejnega depozita pri Banki Slovenije vsak delovni dan sistema RTGS^{plus} v času od odprtja sistema TARGET do najpozneje 30 minut po dejanskem zaprtju sistema TARGET (oz. 60 minut po dejanskem zaprtju sistema TARGET na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv). Splošno pravilo je, da se sistem TARGET odpre ob 7:00 uri in zapre ob 18:00 uri.

Nasprotna stranka posreduje zahtevek za vpis mejnega depozita tako, da pošlje Banki Slovenije pravilno izpolnjen SWIFT nalog MT 202. V SWIFT nalog navede znesek vpisa, kot vrsto posla navede M6210, v prvo vrstico polja 72 navede:/RECM05228750105 in v drugo vrstico: mejni depozit.

SWIFT sporočila, ki so posredovana med Banko Slovenije in nasprotno stranko v zvezi s sklenitvijo mejnega depozita, imajo med strankama naravo pisne listine in služijo kot dokaz o sklenjenem poslu.

Naslednji delovni dan Banke Slovenije po nakazilu mejnega depozita Banka Slovenije ob odprtju sistema TARGET nakaže nasprotni stranki na njen poravnavni račun v sistemu RTGS^{plus} znesek mejnega depozita in obresti iz mejnega depozita. V primeru, da je naslednji dan po vplačilu depozita delovni dan sistema RTGS^{plus} in hkrati nacionalni praznik v Republiki Sloveniji, se depozit na ta dan ne izplača, ampak se izplača prvi naslednji delovni dan Banke Slovenije.

V primeru, da zahtevek nasprotne stranke za vpis mejnega depozita ni pravilno izpolnjen, Banka Slovenije zavrne njen zahtevek tako, da vrne sredstva nasprotni stranki isti dan oziroma najkasneje naslednji delovni dan Banke Slovenije zjutraj brez obresti.

4.2 POSTOPKI PRI POSOJILU ČEZ DAN

Nasprotna stranka lahko posreduje Banki Slovenije zahtevo za odobritev posojila čez dan v obliki zavarovanega posojila vsak delovni dan sistema RTGS^{plus} v času od odprtja sistema TARGET in najkasneje do trenutka, ki še omogoča, da Banka Slovenije odobri zahtevo in nakaže znesek posojila na poravnavni račun nasprotne stranke v sistemu RTGS^{plus} pred zaprtjem sistema TARGET.

Nasprotna stranka posreduje zahtevo Banki Slovenije v skladu z Operativnim priročnikom za nasprotne stranke in Banko Slovenije v zvezi s postopki črpanja in vračila posojila čez dan in mejnega posojila, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). SWIFT sporočila, ki so posredovana med Banko Slovenije in nasprotno stranko v zvezi z odobritvijo posojila čez dan, imajo med strankama naravo pisne listine in služijo kot dokaz o sklenjenem poslu.

Nasprotna stranka mora najkasneje ob posredovanju zahteve za odobritev posojila čez dan zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

Nasprotna stranka mora vrniti znesek odobrenega posojila čez dan isti dan, kot je bilo posojilo odobreno, in sicer do zaprtja sistema TARGET na poravnavni račun Banke Slovenije v sistemu RTGS^{plus}, v skladu z Operativnim priročnikom za nasprotne stranke in Banko Slovenije v zvezi s postopki črpanja in vračila posojila čez dan in mejnega posojila.

V primeru, da nasprotna stranka do zaprtja sistema TARGET ne vrne posojila čez dan, se znesek nevrnjenega posojila čez dan pretvori v mejno posojilo pod pogoji, ki ta dan veljajo za odprto ponudbo mejnega posojila. Naslednji delovni dan sistema RTGS^{plus} se ob odprtju sistema TARGET znesek mejnega posojila, povečan za znesek obresti iz mejnega posojila, pretvori v posojilo čez dan.

Dospelost mejnega posojila, ki je bilo črpáno na podlagi zahteve nasprotne stranke, je naslednji delovni dan sistema RTGS^{plus} po odobritvi mejnega posojila ob odprtju sistema TARGET, ko se znesek mejnega posojila, povečan za znesek obresti iz mejnega posojila, pretvori v posojilo čez dan.

4.3 AVKCIJSKI POSTOPKI

4.3.1 Splošne določbe

Avkcijski postopki Eurosistema se izvajajo v šestih operativnih korakih:

- Korak 1** *Najava avkcije*
Objava s strani ECB prek javnih elektronskih medijev (če je najava avkcije javno objavljena)
- Korak 2** *Priprava in posredovanje protiponudb s strani nasprotnih strank*
- Korak 3** *Zbiranje protiponudb s strani Eurosistema*
- Korak 4** *Dodelitev in objava rezultatov avkcije*
 - Odločitev ECB o dodelitvi
 - Objava s strani ECB prek javnih elektronskih medijev (če se rezultati avkcije javno objavijo)
- Korak 5** *Pošiljanje obvestil uspešnim ponudnikom*
- Korak 6** *Poravnava transakcij*

4.3.1.1 Vrste avkcij

Standardne in hitre avkcije

Avkcije se lahko izvajajo v obliki *standardnih avkcij* ali *hitrih avkcij*. Postopki so pri obeh vrstah avkcij enaki razen časovnega okvira izvedbe. Standardne avkcije se izvedejo najkasneje v roku 24 ur (od najave avkcije do pošiljanja obvestil uspešnim ponudnikom), poravnava operacije pa je običajno naslednji dan, ko so odprti vsi nacionalni sistemi BPRČ in sistemi poravnave vrednostnih papirjev. Hitre avkcije se običajno izvedejo v roku 90 minut (od najave avkcije do pošiljanja obvestil uspešnim ponudnikom), poravnava operacije pa je isti dan.

Preko standardnih avkcij se izvajajo: operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja, povratne strukturne operacije za povečevanje likvidnosti in izdaja dolžniških certifikatov ECB. Preko hitrih avkcij se lahko izvajajo: povratne transakcije za povečevanje in zmanjševanje likvidnosti, zbiranje vezanih depozitov in valutne zamenjave.

Avkcije s fiksno in avkcije z variabilno mero

Eurosistem lahko izvaja *avkcije s fiksno mero* ali *z variabilno mero*. Pri avkciji s fiksno mero ECB vnaprej določi obrestno mero, nasprotni stranke pa licitirajo znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel po vnaprej določeni fiksni obrestni meri. Pri avkcijah z variabilno mero nasprotni stranke licitirajo zneske in obrestne mere, pri katerih so pripravljene skleniti posel.

Pri *avkcijah s fiksno mero* se protiponudbe, ki so jih podale nasprotni stranke, seštejejo. Če skupni znesek protiponudb presega znesek za dodelitev, se predložene protiponudbe dodelijo sorazmerno glede na razmerje med zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb. Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro. Vendar se lahko ECB na avkciji s fiksno mero odloči dodeliti vsakemu ponudniku minimalni znesek/odstotek.

Pri *avkcijah v eurih z variabilno obrestno mero*, na katerih Eurosistem povečuje likvidnost, se protiponudbe razvrstijo po padajočem vrstnem redu glede na licitirano obrestno mero. Protiponudbe z najvišjimi obrestnimi merami se sprejmejo najprej, medtem ko se protiponudbe z vedno nižjimi obrestnimi merami sprejemajo, dokler se ne izčrpa celotni znesek za dodelitev. Če pri najnižji sprejeti obrestni meri (tj. pri mejni obrestni meri) skupni znesek protiponudb po tej obrestni meri presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni obrestni meri. Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

Pri avkcijah z variabilno obrestno mero, na katerih Eurosistem zmanjšuje likvidnost (takšne avkcije se lahko uporabljajo za izdajo dolžniških certifikatov in zbiranje vezanih depozitov), se protiponudbe razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu licitiranih obrestnih mer (ali v padajočem vrstnem redu licitiranih cen). Protiponudbe z najnižjimi obrestnimi merami (najvišjimi cenami) se sprejmejo najprej, medtem ko se protiponudbe z vedno višjimi obrestnimi merami (nižjimi cenami) sprejemajo, dokler se ne izčrpa celoten znesek likvidnosti, ki jo želi Eurosistem z operacijo zmanjšati. Če pri najvišji obrestni meri (najnižji ceni) od sprejetih (tj. pri mejni obrestni meri/ceni) skupni znesek protiponudb po tej obrestni meri presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni obrestni meri/ceni. Pri izdaji dolžniških certifikatov se znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, zaokroži na najbližji mnogokratnik nominalne vrednosti dolžniških certifikatov. Pri drugih operacijah zmanjševanja likvidnosti se znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, zaokroži na najbližji euro.

Pri avkcijah z variabilno obrestno mero se lahko ECB odloči, da vsakemu uspešnemu ponudniku dodeli minimalni znesek.

Pri dodelitvi na *avkcijah valutnih zamenjav z variabilno swap mero*, na katerih Eurosistem povečuje likvidnost, se protiponudbe razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu glede na licitirane swap točke.

Kotacije swap točk se razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu, ob upoštevanju predznaka kotacije, ki je odvisen od predznaka obrestne razlike med tujo valuto in eurom. Če je za dano ročnost valutne zamenjave obrestna mera za tujo valuto višja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točke pozitivna (tj. euro kotira s premijo glede na tujo valuto). Če je, nasprotno, obrestna mera za tujo valuto nižja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točke negativna (tj. euro kotira z diskontom glede na tujo valuto).

Najprej se sprejmejo protiponudbe z najnižjimi kotacijami swap točk, nato pa se sprejemajo protiponudbe z vedno višjimi kotacijami swap točk, in sicer dokler se ne izčrpa celotni znesek za dodelitev v osnovni valuti. Če pri najvišji sprejeti kotaciji

swap točk (tj. pri mejni kotaciji swap točk) skupni znesek protiponudb po tej kotaciji presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni kotaciji swap točk. Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

Pri dodelitvi na *avkcijah valutnih zamenjav z variabilno swap mero*, na katerih Eurosistem *zmanjšuje likvidnost*, se protiponudbe razvrstijo po padajočem vrstnem redu licitiranih kotacij swap točk. Ponudbe z najvišjimi kotacijami swap točk se sprejmejo najprej, medtem ko se naslednje nižje kotacije swap točk sprejemajo, dokler se ne izčrpa celotni znesek v osnovni valuti. Če pri najnižji sprejeti kotaciji swap točk (tj. pri mejni kotaciji swap točk) skupni znesek protiponudb po tej kotaciji presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni kotaciji swap točk. Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

Avkcija nizozemskega tipa in avkcija ameriškega tipa

Pri dodelitvi lahko Eurosistem pri avkcijah z variabilno mero uporabi *avkcijo z enotno mero* (*avkcija nizozemskega tipa*) ali *avkcijo z različnimi merami* (*avkcija ameriškega tipa*). Pri uporabi avkcije nizozemskega tipa se ista dodeljena obrestna mera/cena/swap točke uporabi za vse sprejete protiponudbe in je enaka mejni obrestni meri/ceni/swapam točki, pri kateri se izčrpa skupni znesek dodelitve na avkciji. Pri uporabi avkcije ameriškega tipa je dodeljena obrestna mera/cena/swap točke enaka ponujeni obrestni meri/ceni/swap točkam pri vsaki posamezni sprejeti protiponudbi.

4.3.1.2 Najava avkcije

ECB javno najavi standardne avkcije prek elektronskih medijev. Javna najava avkcije običajno vsebuje naslednje podatke:

- referenčna številka avkcije,
- datum avkcije,
- vrsta operacije (povečevanje ali zmanjševanje likvidnosti in vrsta instrumenta denarne politike, ki se bo uporabil),
- rok dospelosti operacije,
- vrsta avkcije (avkcija s fiksno mero ali avkcija z variabilno mero),
- metoda dodelitve (avkcija nizozemskega tipa ali avkcija ameriškega tipa),
- predvideni znesek operacije (običajno samo pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja),
- obrestna mera/cena/swap točke, ki je določena za avkcijo (pri avkcijah s fiksno mero),
- izklicna obrestna mera/cena/swap točke (če je predvideno),
- datum začetka in datum dospelosti operacije (če je predvideno) ali datum valutacije in datum dospelosti instrumenta (pri izdaji dolžniških certifikatov),
- valute, uporabljene v operaciji, in osnovna valuta (pri valutnih zamenjavah),
- referenčni promptni devizni tečaj, ki se uporablja za izračun protiponudbe (pri valutnih zamenjavah),
- zgornja meja protiponudbe (če je predvideno),
- minimalni posamezni znesek dodelitve (če je predvideno),
- minimalni odstotek dodelitve (če je predvideno),
- rok za predložitev protiponudb,
- nominalna vrednost certifikatov (pri izdaji dolžniških certifikatov) in
- ISIN koda izdaje (pri izdaji dolžniških certifikatov).

Eurosistem hitre avkcije običajno javno najavi vnaprej, vendar se v izrednih okoliščinah ECB lahko odloči, da hitre avkcije ne najavi. Najava hitrih avkcij poteka po enakih postopkih kakor za standardne avkcije.

4.3.1.3 Zbiranje in posredovanje protiponudb s strani nasprotnih strank

Protiponudbe nasprotnih strank morajo biti pripravljene v skladu z vzorcem, ki ga za zadevno operacijo določi Banka Slovenije (Priloga 2). Protiponudbe morajo nasprotne stranke predložiti Banki Slovenije. Protiponudbe ene institucije lahko predloži samo ena poslovalnica (bodisi sedež ali izbrana podružnica) v Republiki Sloveniji.

Pri avkcijah s fiksno mero morajo nasprotne stranke v svojih protiponudbah navesti denarni znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel z Banko Slovenije. Pri valutnih zamenjavah s fiksno swap mero nasprotna stranka navede znesek v osnovni valuti, v višini katerega je pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije.

Pri avkcijah z variabilno mero lahko nasprotne stranke predložijo do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami/ceni/swap točkami. V vsaki protiponudbi morajo navesti denarni znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel z Banko Slovenije, in ustrezno obrestno mero/ceno/swap točke.

V zvezi z izdajo dolžniških certifikatov ECB lahko ECB sklene, da morajo protiponudbe vsebovati licitirano ceno in ne obrestno mero. V takšnih primerih se morajo cene navesti kot odstotek nominalnega zneska. Pri valutnih zamenjavah z variabilno swap mero je treba navesti znesek v osnovni valuti, v višini katerega je nasprotna stranka pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije, ter swap točke.

Licitirane obrestne mere morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 odstotne točke. Pri operacijah valutnih zamenjav z variabilno swap mero morajo biti swap točke navedene v skladu s splošnimi tržnimi običaji, protiponudbe pa morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 swap točke.

Pri operacijah glavnega refinanciranja, operacijah finega uravnavanja in strukturnih operacijah znaša najnižji znesek protiponudbe 1.000.000 EUR. Protiponudbe, ki ta znesek presegajo, morajo biti izražene kot mnogokratniki 100.000 EUR. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni licitirani višini obrestne mere/cene/swap točk.

Pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja znaša najnižji znesek protiponudbe 100.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji določeni znesek protiponudbe, morajo biti izražene kot mnogokratniki 10.000 EUR. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni višini licitirane obrestne mere.

ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe. Vsaka tovrstna omejitev zgornje meje protiponudbe se vedno navede v javni najavi avkcije.

Nasprotna stranke morajo zagotoviti, da imajo za denarni znesek, ki jim je bil dodeljen, vedno na razpolago zadostno višino zavarovanja oziroma da imajo, v primeru operacij umika likvidnosti, vedno na razpolago denarna sredstva za poravnavo. Če nasprotna stranka ni sposobna zagotoviti zadostnega zneska zavarovanja ali denarnih sredstev za poravnavo zneska, ki ji je bil dodeljen na avkciji, ji Banka Slovenije izreče sankcijo.

4.3.1.4 Objava rezultatov

Rezultate standardnih in hitrih avkcij ECB javno objavi prek elektronskih medijev. Javno sporočilo o rezultatih avkcije običajno vsebuje naslednje podatke:

- referenčna številka avkcije,
- datum avkcije,
- vrsta operacije,
- rok dospelosti operacije,
- skupni znesek protiponudb s strani nasprotnih strank Eurosistema,
- število ponudnikov,
- valute, uporabljene v operaciji (pri valutnih zamenjavah),
- skupni dodeljeni znesek,
- odstotek dodelitve (pri avkcijah s fiksno mero),
- promptni devizni tečaj (pri valutnih zamenjavah),
- mejna obrestna mera/cena/swap točke in odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri/ceni/swap točkah (pri avkcijah z variabilno mero),
- najnižja licitirana obrestna mera/cena/swap točke, najvišja licitirana obrestna mera/cena/swap točke in tehtana povprečna obrestna mera/cena/swap točke dodelitve (pri avkcijah ameriškega tipa),
- datum začetka in datum dospelosti operacije (če je predvideno) ali datum valute in datum dospelosti instrumenta (pri izdaji dolžniških certifikatov),
- minimalni posamezni znesek dodelitve (če je predvideno),
- minimalni odstotek dodelitve (če je predvideno),
- nominalna vrednost certifikatov (pri izdaji dolžniških certifikatov) in
- ISIN koda izdaje (pri izdaji dolžniških certifikatov).

Banka Slovenije obvesti uspešne ponudnike o rezultatih dodelitve neposredno.

Sporočila, ki so posredovana med Banko Slovenije in nasprotno stranko po telefaksu in telefonu pri avkcijskih postopkih, imajo med strankama naravo pisne listine in služijo kot dokaz o sklenjenem poslu.

4.3.2 Postopki pri operacijah glavnega refinanciranja

Običajni urnik izvedbe avkcije in poravnave pri operacijah glavnega refinanciranja, ki se izvajajo v obliki standardnih avkcij in po vnaprej objavljenem koledarju:

Ponedeljek (T-1)	15:30	Najava avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev
Torek (T)	9:30	Rok za posredovanje protiponudb nasprotnih strank
	11:15	Objava rezultatov avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev
	11:45	Potrditev sprejetih protiponudb nasprotnih strank s strani Banke Slovenije
	13:00	Zagotovitev zavarovanja
Sreda (T+1)	14:00	Poravnava transakcij
	14:00	Vračilo dospele operacije
Sreda v naslednjem tednu	14:00	Vračilo dospele operacije

T – trgovalni dan

Koledar za izvajanje operacij glavnega refinanciranja in operacij dolgoročnejšega refinanciranja Eurosistema za tekoče leto se objavi najmanj 3 mesece pred začetkom leta na spletni strani ECB (www.ecb.int) in spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). Ker ECB pri pripravi okvirnega koledarja upošteva državne praznike v posameznih državah članicah, so možna odstopanja od običajnih trgovalnih dni.

4.3.2.1 Posredovanje protiponudb nasprotnih strank

Nasprotna stranke posreduje protiponudbe za operacijo glavnega refinanciranja Banki Slovenije po telefaksu, pogoje iz protiponudb pa mora naknadno potrditi še po telefonu. Številki telefaksa in telefona sta objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). Nasprotna stranka pošlje protiponudbe in jih naknadno potrdi po telefonu na dan najave avkcije do 16:30 ure (če je dan najave avkcije delovni dan Banke Slovenije) oziroma na trgovalni dan od 8:00 ure do izteka roka za posredovanje protiponudb.

Nasprotna stranka lahko umakne protiponudbe ali posreduje popravljene protiponudbe do izteka roka za posredovanje protiponudb.

Protiponudbe mora nasprotna stranka posredovati na predpisanem obrazcu (Priloga 2a). Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Kot vrsto operacije nasprotna stranka v obrazcu navede:

- Ime operacije: »Operacija glavnega refinanciranja«
- Postopek: »Standardna avkcija«
- Tip instrumenta: »Povratna transakcija«.

Pri avkciji s fiksno mero nasprotna stranka pošlje eno protiponudbo, pri avkciji z variabilno mero lahko nasprotna stranka pošlje do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami. Nasprotna stranka razvrsti protiponudbe po vrstnem redu od protiponudbe z najvišjo do protiponudbe z najnižjo obrestno mero. Pri vsaki protiponudbi mora navesti znesek, v višini katerega je pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije. Najnižji znesek vsake izmed protiponudb nasprotne stranke znaša 1.000.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek, morajo biti izražene kot mnogokratniki 100.000 EUR. ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe.

Pri avkciji z variabilno mero morajo biti licitirane obrestne mere enake ali višje od izklicne obrestne mere. Če so višje od izklicne obrestne mere, morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 odstotne točke.

4.3.2.2 Neveljavnost protiponudb

Protiponudbe nasprotne stranke so neveljavne, če jih nasprotna stranka posreduje oz. potrdi po izteku roka za posredovanje protiponudb. Banka Slovenije zavrže protiponudbe nasprotne stranke, če ne izpolnjujejo pogojev iz poglavja 4.3.2.1. Zavržejo se vse protiponudbe nasprotne stranke, če vsaj ena protiponudba ne izpolnjuje navedenih pogojev. Ko Banka Slovenije zavrže protiponudbe nasprotne stranke, o svoji odločitvi takoj obvesti nasprotno stranko po telefonu.

4.3.2.3 Obveščanje uspešnih ponudnikov

Banka Slovenije do predpisanega roka s potrditvijo sprejetih protiponudb po telefaksu obvesti posamezne nasprotne stranke, katerih protiponudbe so bile sprejete.

4.3.2.4 Postopek poravnave in vračila

Nasprotna stranka mora najkasneje do 13:00 ure na dan poravnave operacije, ki je praviloma naslednji delovni dan Eurosistema po sprejetju protiponudb, zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v skladu z določbami poglavij 5 in 6.

Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki na njen poravnalni račun znesek sprejetih protiponudb (v nadaljevanju: nakazilo) do 14:00 ure na dan poravnave operacije. V primeru, da nasprotna stranka ni zagotovila zavarovanja v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v predpisanem roku, ji Banka Slovenije nakaže le del nakazilado višine zagotovljenega zavarovanja.

Na dan dospelosti operacije nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije na njen poravnalni račun glavnico in obresti iz naslova dospele operacije do 14:00 ure. Pri izračunu obresti se uporablja linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

Če na dan poravnave nove operacije nasprotni stranki dospe istovrstna operacija, se nakazilo in vračilo glavnice in obresti netirata in znesek razlike bodisi Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki (če je nakazilo višje od vsote vračila glavnice in obresti dospele operacije) bodisi nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije (če je nakazilo nižje od vsote vračila glavnice in obresti dospele operacije).

Po prejemu vračila glavnice in obresti Banka Slovenije nasprotni stranki sprosti zavarovanje v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

4.3.3 Postopki pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja

Običajni urnik izvedbe avkcije in poravnave pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja, ki se izvajajo v obliki standardnih avkcij in po vnaprej objavljenem koledarju:

Torek (T-1)	15:30	Najava avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev
Zadnja sreda v mesecu (T)	9:30	Rok za posredovanje protiponudb nasprotnih strank
	11:15	Objava rezultatov avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev
	11:45	Potrditev sprejetih protiponudb nasprotnih strank s strani Banke Slovenije
Četrtek (T+1)	13:00	Zagotovitev zavarovanja
Dan dospelosti operacije (običajno četrtek, ki sledi zadnji sredi v mesecu čez tri mesece)	14:00	Poravnava transakcij
	14:00	Vračilo dospele operacije

T – trgovalni dan

Koledar za izvajanje operacij glavnega refinanciranja in operacij dolgoročnejšega refinanciranja Eurosistema za tekoče leto se objavi najmanj 3 mesece pred začetkom leta na spletni strani ECB (www.ecb.int) in spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). Ker ECB pri pripravi okvirnega koledarja upošteva državne praznike v državah članicah, so možna odstopanja od običajnih trgovalnih dni.

4.3.3.1 Posredovanje protiponudb nasprotnih strank

Nasprotna stranka posreduje protiponudbe Banki Slovenije po telefaksu pogoje iz protiponudb pa mora naknadno potrditi še po telefonu. Številki telefaksa in telefona sta objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). Nasprotna stranka pošlje protiponudbe in jih potrdi po telefonu na dan najave avkcije do 16:30 ure (če je ta dan delovni dan Banke Slovenije) oziroma na trgovalni dan od 8:00 ure do izteka roka za posredovanje protiponudb.

Nasprotna stranka lahko umakne protiponudbe ali posreduje popravljene protiponudbe do izteka roka za pošiljanje protiponudb.

Protiponudbe mora nasprotna stranka posredovati na predpisanem obrazcu (Priloga 2a). Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Kot vrsto operacije nasprotna stranka v obrazcu navede:

- Ime operacije: »Operacija dolgoročnejšega refinanciranja«
- Postopek: »Standardna avkcija«
- Tip instrumenta: »Povratna transakcija«.

Pri avkciji s fiksno mero nasprotna stranka pošlje eno protiponudbo, pri avkciji z variabilno mero pa lahko nasprotna stranka pošlje do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami. Nasprotna stranka razvrsti protiponudbe po vrstnem redu od protiponudbe z najvišjo do protiponudbe z najnižjo obrestno mero. Pri vsaki protiponudbi mora navesti znesek, v višini katerega je pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije. Najnižji znesek vsake izmed protiponudb nasprotne stranke znaša 100.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek, morajo biti izražene kot mnogokratniki 10.000 EUR. ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe.

Pri avkciji z variabilno mero morajo biti licitirane obrestne mere enake ali višje od izklicne obrestne mere. Če so višje od izklicne obrestne mere, morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 odstotne točke.

4.3.3.2 Neveljavnost protiponudb

Protiponudbe nasprotne stranke so neveljavne, če jih nasprotna stranka posreduje oz. potrdi po izteku roka za pošiljanje protiponudb. Banka Slovenije zavrže protiponudbe nasprotne stranke, če ne izpolnjujejo pogojev iz poglavja 4.3.3.1, in sicer zavrže vse protiponudbe nasprotne stranke, če vsaj ena protiponudba ne izpolnjuje navedenih pogojev. Če Banka Slovenije zavrže protiponudbe nasprotne stranke, o svoji odločitvi takoj obvesti nasprotno stranko.

4.3.3.3 Obveščanje uspešnih ponudnikov

Banka Slovenije do predpisanega roka s potrditvijo sprejetih protiponudb po telefaksu obvesti posamezne nasprotne stranke, katerih protiponudbe so bile sprejete.

4.3.3.4 Postopek poravnave in vračila

Nasprotna stranka mora najkasneje do 13:00 ure na dan poravnave operacije, ki je praviloma naslednji delovni dan Eurosistema po sprejetju protiponudb, zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v skladu z določbami poglavij 5 in 6.

Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki na njen poravnalni račun znesek sprejetih protiponudb (nakazilo) do 14:00 ure na dan poravnave operacije. V primeru, da nasprotna stranka ni zagotovila zavarovanja v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v predpisanem roku, ji Banka Slovenije nakaže le del nakazila do višine zagotovljenega zavarovanja.

Na dan dospelosti operacije nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije na njen poravnalni račun glavnico in obresti iz naslova dospelosti operacije do 14:00 ure. Pri izračunu obresti se uporablja linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«. Po prejemu vračila glavnice in obresti Banka Slovenije nasprotni stranki sprosti zavarovanje v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

Če na dan poravnave nove operacije nasprotni stranki dospe istovrstna operacija, se nakazilo in vračilo glavnice in obresti netirata in znesek razlike bodisi Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki (če je nakazilo višje od vsote vračila glavnice in obresti dospelosti operacije) bodisi nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije (če je nakazilo nižje od vsote vračila glavnice in obresti dospelosti operacije).

4.3.4 Postopki pri povratnih strukturnih operacijah

Običajni urnik izvedbe povratnih strukturnih operacij, ki se izvajajo v obliki standardnih avkcij, vendar ne po vnaprej objavljenem koledarju (ni standardizirane frekvence in standardizirane dospelosti):

Dan T-1	15:30	Najava avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev
Dan T	9:30	Rok za posredovanje protiponudb nasprotnih strank
	11:15	Objava rezultatov avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev
	11:45	Potrditev sprejetih protiponudb nasprotnih strank s strani Banke Slovenije
Dan T+1	13:00	Zagotovitev zavarovanja
	14:00	Poravnava transakcij
Dan dospelosti operacije	14:00	Vračilo dospelih operacij

T – trgovalni dan

Avkcije se običajno izvajajo in poravnavajo samo na dneve, ki so delovni dnevi nacionalnih centralnih bank v vseh državah članicah.

4.3.4.1 Pošiljanje protiponudb nasprotnih strank

Nasprotna stranka posreduje protiponudbe Banki Slovenije po telefaksu, pogoje iz protiponudb pa mora naknadno potrditi še po telefonu. Številki telefaksa in telefona sta objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). Nasprotna stranka pošlje protiponudbe in jih potrdi po telefonu na dan najave avkcije do 16:30 ure (če je ta dan delovni dan Banke Slovenije) oziroma na trgovalni dan od 8:00 ure do izteka roka za posredovanje protiponudb.

Nasprotna stranka lahko umakne protiponudbe ali posreduje popravljene protiponudbe do izteka roka za pošiljanje protiponudb.

Protiponudbe mora nasprotna stranka posredovati na predpisanem obrazcu (Priloga 2a). Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Kot vrsto operacije nasprotna stranka v obrazcu navede:

- Ime operacije: »Strukturna operacija«
- Postopek: »Standardna avkcija«
- Tip instrumenta: »Povratna transakcija«.

Pri avkciji s fiksno mero nasprotna stranka pošlje eno protiponudbo, pri avkciji z variabilno mero pa lahko nasprotna stranka pošlje do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami. Nasprotna stranka razvrsti protiponudbe po vrstnem redu od protiponudbe z najvišjo do protiponudbe z najnižjo obrestno mero. Pri vsaki protiponudbi mora navesti znesek, v višini katerega je pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije. Najnižji znesek vsake izmed protiponudb nasprotne stranke znaša 1.000.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek, morajo biti izražene kot mnogokratniki 100.000 EUR. ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe.

Pri avkciji z variabilno mero morajo biti licitirane obrestne mere enake ali višje od izklicne obrestne mere. Če so višje od izklicne obrestne mere, morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 odstotne točke.

4.3.4.2 Neveljavnost protiponudb

Protiponudbe nasprotne stranke so neveljavne, če jih nasprotna stranka posreduje oz. potrdi po izteku roka, določenega s strani ECB. Banka Slovenije zavrne protiponudbe nasprotne stranke, če ne izpolnjujejo pogojev iz poglavja 4.3.4.1, in sicer zavrne vse protiponudbe nasprotne stranke, če vsaj ena protiponudba ne izpolnjuje navedenih pogojev. Če Banka Slovenije zavrne protiponudbe nasprotne stranke, o svoji odločitvi takoj obvesti nasprotno stranko.

4.3.4.3 Obveščanje uspešnih ponudnikov

Banka Slovenije do predpisanega roka s potrditvijo sprejetih protiponudb po telefaksu obvesti posamezne nasprotne stranke, katerih protiponudbe so bile sprejete.

4.3.4.4 Postopek poravnave in vračila

Nasprotna stranka mora najkasneje do 13:00 ure na dan poravnave operacije, ki je praviloma naslednji delovni dan Eurosistema po sprejetju protiponudb, zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v skladu z določbami poglavij 5 in 6.

Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki na njen poravnalni račun znesek sprejetih protiponudb (nakazilo) do 14:00 ure na dan poravnave operacije. V primeru, da nasprotna stranka ni zagotovila zavarovanja v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v predpisanem roku, ji Banka Slovenije nakaže le del nakazila do višine zagotovljenega zavarovanja.

Na dan dospelosti operacije nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije na njen poravnalni račun glavnico in obresti iz naslova dospelosti operacije do 14:00 ure. Pri izračunu obresti se uporablja linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

Po prejemu vračila glavnice in obresti Banka Slovenije nasprotni stranki sprostí zavarovanje v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

4.3.5 Postopki pri povratnih operacijah finega uravnavanja za povečevanje likvidnosti

Okvirni urnik izvedbe hitre avkcije pri povratnih operacijah finega uravnavanja za povečevanje likvidnosti, ki se ne izvajajo po vnaprej objavljenem koledarju (ni standardizirane frekvence in standardizirane dospelosti):

Dan T	Minute (kumulativno od najave)	
	0	Najava avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev (če je najava avkcije javno objavljena)
	+30 (30)	Rok za pošiljanje protiponudb nasprotnih strank
	+55 (85)	Objava rezultatov avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev (če se rezultati avkcije javno objavijo)
	+10 (95)	Potrditev sprejetih protiponudb nasprotnih strank s strani Banke Slovenije Poravnava transakcij
Dan dospelosti operacije	14:00	Vračilo dospele operacije

T – trgovalni dan

Banka Slovenije sodeluje v teh operacijah takrat, ko so trgovalni dan, dan poravnave in dan vračila delovni dnevi Banke Slovenije. Takoj po najavi avkcije s strani ECB Banka Slovenije o tem po telefonu obvesti vse primerne nasprotne stranke, ki so izbrane za izvajanje povratnih operacij finega uravnavanja v skladu z določbami poglavja 2.2.

4.3.5.1 Pošiljanje protiponudb nasprotnih strank

Nasprotna stranka posreduje protiponudbe Banki Slovenije po telefaksu pred iztekom roka za pošiljanje protiponudb, ki ga določi ECB. Naknadno mora nasprotna stranka potrditi pogoje iz protiponudb po telefonu, najkasneje do izteka roka za pošiljanje protiponudb. Številki telefaksa in telefona sta objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si).

Protiponudbe mora nasprotna stranka posredovati na predpisanem obrazcu (Priloga 2a). Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Kot vrsto operacije nasprotna stranka v obrazcu navede:

- Ime operacije: »Operacija finega uravnavanja«
- Postopek: »Hitra avkcija«
- Tip instrumenta: »Povratna transakcija (povečevanje likvidnosti)«.

Nasprotna stranka lahko umakne protiponudbe ali posreduje popravljene protiponudbe do izteka roka za pošiljanje protiponudb.

Pri avkciji s fiksno obrestno mero nasprotna stranka pošlje eno protiponudbo, pri avkciji z variabilno mero pa lahko nasprotna stranka pošlje do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami. Nasprotna stranka razvrsti protiponudbe po vrstnem redu od protiponudbe z najvišjo do protiponudbe z najnižjo obrestno mero. Pri vsaki protiponudbi mora navesti znesek, v višini katerega je pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije. Najnižji znesek vsake izmed protiponudb nasprotne stranke znaša 1.000.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek, morajo biti izražene kot mnogokratniki 100.000 EUR. ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe.

V primeru avkcije z variabilno obrestno mero morajo biti licitirane obrestne mere enake ali višje od izklicne obrestne mere. Če so višje od izklicne obrestne mere, morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 odstotne točke.

4.3.5.2 Neveljavnost protiponudb

Protiponudbe nasprotne stranke so neveljavne, če jih nasprotna stranka posreduje oz. potrdi po izteku roka, določenega s strani ECB. Banka Slovenije zavrne protiponudbe nasprotne stranke, če ne izpolnjujejo pogojev iz poglavja 4.3.5.1, in sicer zavrne vse protiponudbe nasprotne stranke, če vsaj ena protiponudba ne izpolnjuje navedenih pogojev. Če Banka Slovenije zavrne protiponudbe nasprotne stranke, o svoji odločitvi takoj obvesti nasprotno stranko.

4.3.5.3 Obveščanje uspešnih ponudnikov

Banka Slovenije do predpisanega roka s potrditvijo sprejetih protiponudb po telefaksu obvesti posamezne nasprotne stranke, katerih protiponudbe so bile sprejete.

4.3.5.4 Postopek poravnave in vračila

Nasprotna stranka mora najkasneje do poravnave operacije zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v skladu z določbami poglavij 5 in 6.

Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki na dan poravnave, ki je običajno enak trgovalnemu dnevu, na njen poravnalni račun znesek sprejetih protiponudb (nakazilo). V primeru, da nasprotna stranka ni zagotovila zavarovanja v skladu finančne-

ga premoženja pri Banki Slovenije v predpisanem roku, ji Banka Slovenije nakaže le del nakazila do višine zagotovljenega zavarovanja.

Na dan dospelosti operacije nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije na njen poravnalni račun glavnico in obresti iz naslova dospelosti operacije ob 14:00 uri. Pri izračunu obresti se uporablja linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

Po prejemu vračila glavnice in obresti Banka Slovenije nasprotni stranki sprosti zavarovanje v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

4.3.6 Postopki pri operacijah finega uravnavanja v obliki vezanih depozitov

Okvirni urnik izvedbe hitre avkcije pri zbiranju vezanih depozitov, ki se ne izvajajo po vnaprej objavljenem koledarju (ni standardizirane frekvence in standardizirane dospelosti):

Dan T	Minute (kumulativno od najave)	
	0	Najava avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev (če je najava avkcije javno objavljena)
	+30 (30)	Rok za pošiljanje protiponudb nasprotnih strank
	+55 (85)	Objava rezultatov avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev (če se rezultati avkcije javno objavijo)
	+10 (95)	Potrditev sprejetih protiponudb nasprotnih strank s strani Banke Slovenije Poravnavna transakcij
Dan dospelosti operacije	14:00	Vračilo dospelosti operacije

T – trgovalni dan

Banka Slovenije sodeluje v teh operacijah takrat, ko so trgovalni dan, dan poravnave in dan vračila delovni dnevi Banke Slovenije. Takoj po najavi avkcije s strani ECB Banka Slovenije o tem po telefonu obvesti vse primerne nasprotne stranke, ki so izbrane za izvajanje zbiranja vezanih depozitov v skladu z določbami poglavja 2.2.

4.3.6.1 Pošiljanje protiponudb nasprotnih strank

Nasprotna stranka posreduje protiponudbe Banki Slovenije po telefaksu pred iztekom roka za pošiljanje protiponudb ki ga določi ECB. Naknadno mora nasprotna stranka potrditi pogoje iz protiponudb po telefonu, najkasneje do izteka roka za pošiljanje protiponudb. Številki telefaksa in telefona sta objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si).

Protiponudbe mora nasprotna stranka posredovati na predpisanem obrazcu (Priloga 2a). Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Kot vrsto operacije nasprotna stranka v obrazcu navede:

- Ime operacije: »Operacija finega uravnavanja«
- Postopek: »Hitra avkcija«
- Tip instrumenta: »Vezani depozit«.

Nasprotna stranka lahko umakne protiponudbe ali posreduje popravljene protiponudbe do izteka roka za pošiljanje protiponudb.

Pri avkciji s fiksno mero nasprotna stranka pošlje eno protiponudbo, pri avkciji z variabilno mero pa lahko nasprotna stranka pošlje do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami. Nasprotna stranka razvrsti protiponudbe po vrstnem redu od protiponudbe z najnižjo do protiponudbe z najvišjo obrestno mero. Pri vsaki protiponudbi mora navesti znesek, v višini katerega je pripravljena skleniti posel z Banko Slovenije. Najnižji znesek vsake izmed protiponudb nasprotne stranke znaša 1.000.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek, morajo biti izražene kot mnogokratniki 100.000 EUR. ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe.

V primeru avkcije z variabilno mero morajo biti licitirane obrestne mere enake ali nižje od izklicne obrestne mere. Če so nižje od izklicne obrestne mere, morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 odstotne točke.

4.3.6.2 Neveljavnost protiponudb

Protiponudbe nasprotne stranke so neveljavne, če jih nasprotna stranka posreduje oz. potrdi po izteku roka, določenega s strani ECB. Banka Slovenije zavrne protiponudbe nasprotne stranke, če ne izpolnjujejo pogojev iz poglavja 4.3.6.1, in sicer zavrne vse protiponudbe nasprotne stranke, če vsaj ena protiponudba ne izpolnjuje navedenih pogojev. Če Banka Slovenije zavrne protiponudbe nasprotne stranke, o svoji odločitvi takoj obvesti nasprotno stranko.

4.3.6.3 Obveščanje uspešnih ponudnikov

Banka Slovenije do predpisanega roka s potrditvijo sprejetih protiponudb po telefaksu obvesti posamezne nasprotne stranke, katerih protiponudbe so bile sprejete.

4.3.6.4 Postopek poravnave in vračila

Nasprotna stranka mora na dan poravnave, ki je običajno enak trgovalnemu dnevu operacije, na poravnalni račun Banke Slovenije nakazati znesek sprejetih protiponudb.

Na dan dospelosti operacije Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki na njen poravnalni račun glavnico in obresti iz naslova dospele operacije do 14:00 ure. Pri izračunu obresti se uporablja linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

4.3.7 Postopki pri operacijah finega uravnavanja v obliki valutnih zamenjav

Okvirni urnik izvedbe hitre avkcije pri operacijah finega uravnavanja v obliki valutnih zamenjav, ki se ne izvajajo po vnaprej objavljenem koledarju (ni standardizirane frekvence in standardizirane dospelosti):

Dan T	Minute (kumulativno od najave)	
	0	Najava avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev (če je najava avkcije javno objavljena)
	+30 (30)	Rok za pošiljanje protiponudb nasprotnih strank
	+55 (85)	Objava rezultatov avkcije s strani ECB preko javnih elektronskih medijev (če se rezultati avkcije javno objavijo)
	+10 (95)	Potrditev sprejetih protiponudb nasprotnih strank s strani Banke Slovenije
Dan T, T+1 ali T+2 (Dan poravnave)		Poravnava transakcij
Dan povratnega nakupa		Povratni nakup

T – trgovalni dan

Banka Slovenije sodeluje v teh operacijah takrat, ko so trgovalni dan, dan poravnave in dan vračila delovni dnevi Banke Slovenije. Takoj po najavi avkcije s strani ECB Banka Slovenije o tem po telefonu obvesti vse primerne nasprotne stranke, ki so izbrane za izvajanje operacij finega uravnavanja v obliki valutnih zamenjav.

4.3.7.1 Pošiljanje protiponudb nasprotnih strank

Nasprotna stranka posreduje protiponudbe Banki Slovenije po telefaksu pred iztekom roka za pošiljanje protiponudb, ki ga določi ECB. Naknadno mora nasprotna stranka potrditi pogoje iz protiponudb po telefonu, najkasneje do izteka roka za pošiljanje protiponudb. Številki telefaksa in telefona sta objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si).

Protiponudbe mora nasprotna stranka posredovati na predpisanem obrazcu (Priloga 2b). Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Kot vrsto operacije nasprotna stranka v obrazcu navede:

- Ime operacije: »Operacija finega uravnavanja«
- Postopek: »Hitra avkcija«
- Tip instrumenta: »Valutna zamenjava (povečevanje likvidnosti)« ali »Valutna zamenjava (zmanjševanje likvidnosti)«.

Nasprotna stranka lahko umakne protiponudbe ali posreduje popravljene protiponudbe do izteka roka za pošiljanje protiponudb.

Pri avkciji s fiksno mero nasprotna stranka pošlje eno protiponudbo, pri avkciji z variabilno mero pa lahko nasprotna stranka pošlje do deset protiponudb z različnimi swap točkami. Pri vsaki protiponudbi mora navesti znesek v eurih, ki ga Banka Slovenije želi prodati (in ponovno kupiti) ali kupiti (in ponovno prodati). Najnižji znesek vsake izmed protiponudb nasprotne stranke znaša 1.000.000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek, morajo biti izražene kot mnogokratniki 100.000 EUR. ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe.

V primeru avkcije z variabilno mero morajo biti pri operacijah povečevanja (umikanja) likvidnosti licitirane swap točke enake ali višje (nižje) od izklicnih swap točke. Če so različne od izklicnih swap točk, morajo biti izražene kot mnogokratniki 0,01 swap točke.

4.3.7.2 Neveljavnost protiponudb

Protiponudbe nasprotne stranke so neveljavne, če jih nasprotna stranka posreduje oz. potrdi po izteku roka, določenega s strani ECB. Banka Slovenije zavrže protiponudbe nasprotne stranke, če ne izpolnjujejo pogojev iz poglavja 4.3.7.1, in sicer zavrže vse protiponudbe nasprotne stranke, če vsaj ena protiponudba ne izpolnjuje navedenih pogojev. Če Banka Slovenije zavrže protiponudbe nasprotne stranke, o svoji odločitvi takoj obvesti nasprotno stranko.

4.3.7.3 Obveščanje uspešnih ponudnikov

Banka Slovenije do predpisanega roka s potrditvijo sprejetih protiponudb po telefaksu obvesti posamezne nasprotne stranke, katerih protiponudbe so bile sprejete.

4.3.7.4 Postopek poravnave in vračila

Glej tudi poglavje 3.5.2.

Valutne zamenjave za povečevanje likvidnosti

V primeru valutnih zamenjav za povečevanje likvidnosti mora nasprotna stranka v skladu z določbami v potrditvah posla nakazati Banki Slovenije na korespondenčni račun v tujini znesek sprejetih protiponudb v tuji valuti. Banka Slovenije nakaže na dan poravnave nasprotni stranki na njen poravnavni račun znesek sprejetih protiponudb v eurih v skladu z določbami v potrditvah posla. V primeru, da nasprotna stranka ni nakazala dogovorjenega zneska v tuji valuti v predpisanem roku, ji Banka Slovenije nakaže le del zneska sprejetih protiponudb v eurih v odvisnosti od višine nakazanega zneska v tuji valuti.

Ob dospelosti Banka Slovenije v skladu z določbami v potrditvah posla nakaže nasprotni stranki na njen korespondenčni račun v tujini dogovorjeni znesek povratne prodaje v tuji valuti iz naslova dospele operacije. Na dan povratnega nakupa nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije na njen poravnavni račun v skladu z določbami v potrditvah posla dogovorjeni znesek povratne prodaje v eurih.

Valutne zamenjave za zmanjševanje likvidnosti

V primeru valutnih zamenjav za zmanjševanje likvidnosti mora nasprotna stranka na dan poravnave nakazati Banki Slovenije na njen poravnavni račun znesek sprejetih protiponudb v eurih v skladu z določbami v potrditvah posla. Banka Slovenije nakaže v skladu z določbami v potrditvah posla nasprotni stranki na njen korespondenčni račun v tujini znesek sprejetih protiponudb v tuji valuti. V primeru, da nasprotna stranka ni nakazala dogovorjenega zneska v eurih v predpisanem roku, ji Banka Slovenije nakaže le del zneska sprejetih protiponudb v tuji valuti v odvisnosti od višine nakazanega zneska v eurih.

Na dan povratnega nakupa nasprotna stranka nakaže Banki Slovenije na njen korespondenčni račun v tujini dogovorjeni znesek povratne prodaje v tuji valuti v skladu z določbami v potrditvah posla. Banka Slovenije nakaže nasprotni stranki na njen poravnavni račun dogovorjeni znesek povratne prodaje v eurih iz naslova dospele operacije v skladu z določbami v potrditvah posla.

4.4 POSTOPKI PRI DVOSTRANSKIH OPERACIJAH

V obliki dvostranskih operacij se lahko izvajajo:

- operacije finega uravnavanja: povratne transakcije (za povečevanje ali zmanjševanje likvidnosti), zbiranje vezanih depozitov, valutne zamenjave (za povečevanje ali zmanjševanje likvidnosti), dokončne transakcije in
- strukturne operacije: dokončne transakcije.

Pri dvostranskih transakcijah izvaja Banka Slovenije operacije z eno ali več nasprotnimi strankami brez uporabe avkcijških postopkov.

Ob aktiviranju dvostranske operacije Banka Slovenije neposredno vzpostavi stik po telefonu z eno ali več primernimi nasprotnimi strankami, ki izpolnjujejo pogoje iz poglavja 2.2 in so izbrane za sodelovanje pri dvostranski operaciji. Na podlagi natančnih navodil, ki jih prejme s strani ECB, se Banka Slovenije odloči, ali bo sklenila posel z nasprotno stranko. Po sklenitvi posla Banka Slovenije po telefonu in naknadno po telefaksu nasprotni stranki posreduje potrditev sklenjenega posla. Poravnava transakcij poteka preko Banke Slovenije.

Če bi Svet ECB odločil, da lahko v izrednih okoliščinah dvostranske operacije izvaja tudi sama ECB (ali ena ali več nacionalnih centralnih bank, ki bi delovale kot operativna enota ECB), bi se postopki za tovrstne operacije ustrezno prilagodili. V tem primeru bi ECB (ali Banka Slovenije v vlogi operativne enote ECB) neposredno vzpostavila stik z eno ali več nasprotnimi strankami na območju Republike Slovenije, izbranimi v skladu z merili iz poglavja 2.2. ECB (ali Banka Slovenije v vlogi operativne enote ECB) bi se odločila, ali bo sklenila posel z nasprotnimi strankami. Transakcije bi se kljub temu poravnale na decentraliziran način preko Banke Slovenije.

V primeru povratnih transakcij za povečevanje likvidnosti mora nasprotna stranka najkasneje do poravnave operacije zagotoviti zavarovanje svoje obveznosti v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije v skladu z določbami poglavij 5 in 6.

Frekvenca izvajanja dvostranskih operacij ni standardizirana. Prav tako ni standardizirana dospelost operacij.

Dvostranske operacije se običajno javno ne objavijo. ECB lahko dodatno odloči, da se tudi rezultati dvostranske operacije ne objavijo javno.

Dvostranske operacije finega uravnavanja se lahko izvajajo na katerikoli delovni dan Eurosistema. Banka Slovenije sodeluje pri izvedbi teh dvostranskih operacij le na delovni dan Banke Slovenije. Dokončne transakcije, izvedene v obliki dvostranskih strukturnih operacij, se praviloma izvajajo in poravnajo na dneve, na katere so vse sodelujoče nacionalne centralne banke odprte za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema.

Pri dokončnih transakcijah, ki se izvajajo preko borz ali tržnih agentov, ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank. Postopki sklenitve posla in poravnave se izvajajo v skladu s tržnimi konvencijami, ki veljajo za vrsto finančnega premoženja, ki ga Banka Slovenije kupuje oz. prodaja.

4.5 POSTOPKI PORAVNAVE

4.5.1 Splošni opis

Denarne transakcije na podlagi odprtih ponudb Eurosistema ali operacij odprtega trga se poravnajo prek poravnalnih računov nasprotnih strank in Banke Slovenije v sistemu RTGS^{plus}. Po zaprtju sistema TARGET se denarne transakcije iz odprtih ponudb Eurosistema poravnajo prek domačih računov nasprotnih strank pri Banki Slovenije.

Denarne transakcije se poravnajo šele po (ali ob) dokončni vključitvi primernega finančnega premoženja nasprotne stranke za zavarovanje terjatev operacije v sklad finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

Operacije odprtega trga na podlagi standardnih avkcij (tj. operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja in strukturne operacije) se običajno poravnajo na prvi dan po trgovanem dnevu, ko so odprti vsi ustrezni nacionalni sistemi BPRČ in vsi ustrezni sistemi poravnave vrednostnih papirjev (SPVP). Podrobnejše določbe so v poglavju 4.3. Poravnava odprtih ponudb je opisana v poglavjih 4.1.1 in 4.1.2.

4.5.2 Postopki ob koncu dneva

Postopki ob koncu dneva so opredeljeni v Splošnih pogojih vodenja domačih računov pri Banki Slovenije, ki so objavljeni na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si). Praviloma je čas zaprtja sistema TARGET 18:00 ura. Po času zaprtja se nadaljnji plačilni nalogi za obdelavo v sistemu RTGS^{plus} ne sprejemajo, čeprav so preostali plačilni nalogi, ki so bili sprejeti pred časom zaprtja, še vedno v obdelavi. Nasprotne stranke morajo zahtevek za dostop do mejnega posojila ali vpisa mejnega depozita predložiti Banki Slovenije najpozneje 30 minut po dejanskem zaprtju sistema TARGET. Skrajni rok za zahtevek za dostop do odprtih ponudb Eurosistema se na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv podaljša za dodatnih 30 minut.

Tabela 2: Urnik poravnave in vračila za nekatere instrumente denarne politike in posojila čez dan

Instrument	Dan najave avkcije	Dan avkcije	Dan poravnave	Potrditvev posla	Rok za zagotovitev zavarovanja	Denarna poravnava	Rok za denarno poravnavo	Dan vračila	Vračilo	Rok za vračilo
Operacije glavnega refinanciranja (stand. avkcija) Operacije dolgoročnejšega refinanciranja (stand. avkcija) Povratne strukturne operacije (stand. avkcija)	del.dan Eurosistema	del.dan Banke Slovenije	del.dan sistema RTGS ^{plus 1)}	telefaks, telefon	13:00	na poravnalni račun nasprotne stranke	na dan T+1 do 14:00 ure	del.dan sistema RTGS ^{plus 1)}	na poravnalni račun Banke Slovenije	14:00
Povratne operacije finega uravnavanja - povečevanje likvidnosti (hitra avkcija)	del.dan Eurosistema ²⁾	del.dan Banke Slovenije	del.dan Banke Slovenije	telefaks, telefon	do nakazila	na poravnalni račun nasprotne stranke	na dan T	del.dan sistema RTGS ^{plus 1)}	na poravnalni račun Banke Slovenije	14:00
Povratne operacije finega uravnavanja - zmanjševanje likvidnosti (hitra avkcija)						na poravnalni račun Banke Slovenije			na poravnalni račun nasprotne stranke	
Vezani depoziti (hitra avkcija)										
Mejni depozit			del.dan sistema RTGS ^{plus}	SWIFT sporočilo		na poravnalni račun Banke Slovenije	do zaprtja TARGET	del.dan Banke Slovenije	na poravnalni račun nasprotne stranke	ob odprtju TARGET
						na domači račun Banke Slovenije	30 min. (60 min.) po zaprtju TARGET			
Mejno posojilo			del.dan sistema RTGS ^{plus}	SWIFT sporočilo	do pošiljanja zahteve	na poravnalni račun nasprotne stranke	do zaprtja TARGET	del.dan sistema RTGS ^{plus}	avtomatska pretvorba glavnice in obresti v posojilo za čez dan	ob odprtju TARGET
						na domači račun nasprotne stranke	30 min. (60 min.) po zaprtju TARGET			
Posojilo čez dan			del.dan sistema RTGS ^{plus}	SWIFT sporočilo	do pošiljanja zahteve	na poravnalni račun nasprotne stranke	do zaprtja TARGET	del.dan sistema RTGS ^{plus}	na poravnalni račun Banke Slovenije	do zaprtja TARGET
									avtomatska pretvorba v mejno posojilo	po zaprtju TARGET

T - trgovalni dan, dan avkcije

1) dan, ko so operativni vsi nacionalni sistemi BPRČ in PSVP, v preksi enako del.dnevu sistema RTGS^{plus}

2) če dan najave avkcije ni delovni dan Banke Slovenije, slovenske nasprotne stranke ne sodelujejo na avkciji

5 PRIMERNO FINANČNO PREMOŽENJE ZA ZAVAROVANJE TERJATEV EUROSISTEMA

Člen 18.1 Statuta ESCB in ECB dovoljuje, da ECB in nacionalne centralne banke sklepajo posle na finančnih trgih z dokončnimi ali začasnimi nakupi in prodajami finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, in zahteva, da vse kreditne operacije Eurosistema temeljijo na primernih zavarovanjih. Zato vse operacije Eurosistema za povečevanje likvidnosti temeljijo na finančnem premoženju za zavarovanje terjatev, ki ga zagotovijo nasprotni stranke bodisi v obliki prenosa lastništva, zastave, odstopa terjatve v zavarovanje ali spremenljivega zavarovanja (ang. charge) primernega finančnega premoženja.

Operacije povečanja likvidnosti med Banko Slovenije in njenimi nasprotnimi strankami se izvajajo na podlagi vzpostavljenega zavarovanja v korist Banke Slovenije na primernem finančnem premoženju. Uporaba primernega finančnega premoženja poteka v skladu s tem sklepom in Uporabniškim priročnikom za uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev Banke Slovenije, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si).

Primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev Eurosistema sestavljata dve vrsti premoženja: tržno in netržno finančno premoženje. Med njima ni razlik glede kakovosti in primernosti za različne vrste operacij denarne politike Eurosistema, razen tega, da se netržno finančno premoženje ne uporablja za dokončne transakcije. Premoženje, ki je primerno za operacije denarne politike Eurosistema, se lahko uporablja tudi za zavarovanje terjatev iz naslova posojila čez dan.

S 1. 1. 2007 stopi v veljavo enotna lista, ki bo nadomestila do tega datuma v Eurosistemu veljavno razdelitev primernega finančnega premoženja na listo 1 in listo 2. Finančno premoženje z liste 2, ki ne izpolnjuje kriterijev primernosti za enotno listo, bo ostalo primerno do 31. 5. 2007. Temu ustrezno bodo do takrat veljali že uporabljeni odbitki pri vrednotenju. Samo za francoske »*Fonds communs de creances*« velja, da bodo primerni do 30. 12. 2008.

Z namenom, da tržno in netržno finančno premoženje zadostita istim bonitetnim standardom je bil vzpostavljen Bonitetni okvir Eurosistema (*Eurosystem credit assessment framework*, v nadaljevanju: ECAF), podrobneje opisan v poglavju 5.3.

Lista primernega tržnega finančnega premoženja (v nadaljevanju: lista) se objavlja na spletni strani ECB (www.ecb.int). Javno objavljena lista primernega tržnega finančnega premoženja ne vsebuje tržnega finančnega premoženja izdanega s strani nefinančnih družb, ki nimajo bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij (ECAI). Njegova primernost je odvisna od bonitetne ocene sistema oz. vira, ki ga nasprotna stranka izbere v skladu s pravili ECAF. Lista primerne netržnega finančnega premoženja se javno ne objavlja, prav tako se javno ne objavljajo primerni dolžniki oz. garant pri netrznem finančnem premoženju.

Vsaka nasprotna stranka, ki je ustanovljena v Republiki Sloveniji, lahko za zavarovanje terjatev Banke Slovenije uporabi katero koli primerno tržno in netržno finančno premoženje.

5.1 KRITERIJI PRIMERNOSTI FINANČNEGA PREMOŽENJA

5.1.1 Kriteriji primernosti za tržno finančno premoženje

Za tržno finančno premoženje se uporabljajo naslednji kriteriji primernosti:

- **Vrsta finančnega premoženja**

Biti mora dolžniški instrument, ki mora imeti:

- a) fiksni, brezpogojni znesek glavnice; in
- b) kupon, ki ne more povzročiti negativnega denarnega toka. Poleg tega mora biti kupon eden od naslednjih: (i) brezkuponski; (ii) kupon s fiksno obrestno mero; ali (iii) kupon z variabilno obrestno mero, vezano na referenčno obrestno mero. Kupon je lahko vezan na spremembo bonitete samega izdajatelja. Poleg tega so primerne tudi obveznice, vezane na gibanje inflacije. Te značilnosti mora instrument ohranjati do dokončnega poplčila obveznosti. Dolžniški instrumenti morajo zagotavljati imetniku pravico do izplačila donosov, ki ni podrejena pravici imetnikov drugih dolžniških instrumentov istega izdajatelja.

Zahteva (a) ne velja za s premoženjem zavarovane vrednostne papirje (t. i. kolateralizirane vrednostne papirje), razen za obveznice, ki so jih izdale kreditne institucije v skladu z merili določenimi v členu 22(4) UCITS direktive (Direktiva Sveta z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (UL L 375, 31/12/1985 str. 0003–0018), nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/1/ES z dne 9. marca 2005, UL L 079, 24/03/2005 str. 0009–0017), tj. t. i. »krite bančne obveznice«. Eurosistem ocenjuje primernost kolateraliziranih vrednostnih papirjev, razen kritih bančnih obveznic, po naslednjih merilih. Finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok in je podlaga zavarovanju vrednostnega papirja:

- (a) mora nosilec s posebnim namenom pri listinjenju zakonito pridobiti od originatorja ali posrednika, in sicer v skladu s predpisi države članice ter na način, ki ga Eurosistem šteje za »pravo prodajo«, izvršljivo proti tretjim osebam; finančno premoženje pa mora biti zunaj dosega originatorja in njegovih upnikov, tudi v primeru originatorjeve insolventnosti; in
- (b) ne sme vsebovati, v celoti ali delno, dejansko ali potencialno, kreditnih zapisov ali podobnih terjatev, ki bi izhajale iz prenosa kreditnega tveganja s izvedenimi kreditnimi finančnimi instrumenti. Pri strukturirani izdaji tranša ne sme biti podrejena drugim tranšam iste izdaje.

Eurosistem si pridržuje pravico, da od posameznih tretjih oseb (kot so izdajatelj, originator ali organizator) zahteva kakršno koli pojasnilo oziroma pravno potrditev, za katero meni, da je potrebna za oceno primernosti kolateraliziranih vrednostnih papirjev.

- **Bonitetni standard**

Dolžniški instrument mora zadostiti zahtevam glede bonitetne ocene, kot jih določajo pravila ECAF za tržno finančno premoženje (glej poglavje 5.3.1).

- **Kraj izdaje**

Dolžniški instrument mora biti deponiran/registriran (izdan) v Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljevanju: EGP) pri centralni banki ali pri centralnem registru vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: CRVP), ki izpolnjuje minimalne standarde, določene s strani ECB. Poleg tega morajo biti mednarodni dolžniški vrednostni papirji v globalni prinosniški obliki od 1. januarja 2007 dalje izdani v obliki novih svetovnih zadolžnic (New Global Notes, NGN) in morajo biti deponirani pri skupnem varuhu, ki je mednarodni register vrednostnih papirjev ali, kjer je to primerno, CRVP, ki izpolnjuje minimalne standarde, določene s strani ECB. Mednarodni dolžniški vrednostni papirji v globalni prinosniški obliki, ki so bili izdani v obliki klasičnih svetovnih zadolžnic (Classical Global Notes, CGN) pred 1. januarjem 2007, ter zamenljivi vrednostni papirji, ki so bili izdani pod isto ISIN kodo na ta datum ali po njem, ostanejo primerni do dospelosti. V primeru izdaje tržnega dolžniškega instrumenta s strani nefinančnih družb, kot so opredeljene z *European System of Accounts 1995* (ESA 95), ki nima bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij (ECAI), mora biti kraj izdaje euroobmočje.

- **Postopki poravnave**

Dolžniški instrument mora biti prenosljiv v nematerializirani obliki. Biti mora hranjen in poravnan v euroobmočju prek računa odprtega pri Eurosistemu ali pri sistemu poravnave vrednostnih papirjev (SPVP), ki izpolnjuje standarde, določene s strani ECB, tako da obliko in vsebino ter realizacijo ureja zakonodaja države članice euroobmočja. Če centralni register vrednostnih papirjev, kjer je finančno premoženje izdano, in SPVP, kjer je poravnanje, nista ista ustanova, morata biti obe ustanovi med seboj povezani na način, ki ga odobri ECB.

- **Primerni trgi**

Dolžniški instrument mora kotirati na reguliranem trgu, kot ga določa MiFID direktiva (Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov, UL L 145, 30/04/2004 str. 0001–0044), ali pa se z njim trguje na primernem nereguliranem trgu, katerega primernost določa ECB. Lista primernih nereguliranih trgov se javno objavlja na spletni strani ECB (www.ecb.int). Ocena nereguliranih trgov, ki jo pripravlja Eurosistem, temelji na treh načelih – varnosti, transparentnosti in dostopnosti.

- **Vrsta izdajatelja oz. garanta**

Dolžniški instrument je lahko izdan ali garantiran s strani centralne banke, javnega sektorja, privatnega sektorja, mednarodne ali nadnacionalne institucije. Dolžniški instrument, izdan s strani kreditne institucije, razen kritih bančnih obveznic, je lahko primeren le v primeru, če se z njim trguje na organiziranem trgu, kot je določeno v prejšnji alineji.

- **Kraj ustanovitve izdajatelja oz. garanta**

Izdajatelj mora biti ustanovljen v EGP ali v eni od držav G-10 izven EGP (ZDA, Kanada, Japonska in Švica). V slednjem primeru se dolžniški instrument lahko obravnava kot primeren samo, če se Eurosistem prepriča, da bodo njegove pravice, na način, kot ga določa Eurosistem, ustrezno zaščitene tudi v okviru zakonodaje zadevne države G-10 zunaj EGP. V ta namen je treba, preden se finančno premoženje sprejme kot primerno, priskrbeti pravno oceno v obliki in vsebini, ki sta sprejemljivi za Eurosistem. V primeru kolateraliziranega vrednostnega papirja mora biti sedež izdajatelja EGP. Garant mora biti ustanovljen v EGP. Mednarodne in nadnacionalne institucije so primerni izdajatelji oz. garanti ne glede na kraj ustanovitve. V primeru izdaje tržnega dolžniškega instrumenta s strani nefinančne družbe, ki nima bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij (ECAI), mora biti sedež izdajatelja oz. garanta euroobmočje.

- **Valuta denominacije**

Dolžniški instrument mora biti denominiran v eurih (izraženem kot takem ali v nacionalnih denominacijah eura).

5.1.2 Kriteriji primernosti za netržno finančno premoženje

Za primerno netržno finančno premoženje se štejeta dve obliki premoženja: bančna posojila in netržni hipotekarni dolžniški instrumenti.

5.1.2.1 Bančna posojila

Bančna posojila morajo izpolnjevati naslednje kriterije primernosti:

- **Vrsta finančnega premoženja**

Bančno posojilo mora biti dolžniška obveznost primerne dolžnika do nasprotne stranke Eurosistema. Bančna posojila s postopnim odplačevanjem glavnice (kjer se glavnica in obresti izplačujejo po vnaprej določenem amortizacijskem načrtu) so primerna. Neizkoriščene kreditne linije (npr. neizkoriščen del revolving posojila), prekoračitve stanja na tekočem računu in akreditivi (ki dovoljujejo uporabo kredita, vendar sami po sebi niso posojila) niso primerni. Sindicirana posojila (oziroma delež institucije/člana v sindiciranem posojilu) so primerna oblika bančnih posojil. Pravice iz naslova odplačila glavnice oziroma obresti ne smejo biti podrejene pravicam (morebitnih) imetnikov drugih bančnih posojil ali dolžniških instrumentov istega izdajatelja.

Bančno posojilo mora imeti: (a) fiksno, brezpogojno znesek glavnice; in (b) obrestno mero, ki ne sme povzročiti negativnega denarnega toka. Poleg tega mora biti obrestna mera ena od naslednjih: (i) kot pri brezakuponskih instrumentih; (ii) fiksna; ali (iii) variabilna, vezana na drugo referenčno obrestno mero. Te značilnosti mora posojilo ohraniti do dokončnega odplačila obveznosti.

- **Vrsta dolžnika oz. garanta**

Primerni dolžniki oz. garanti so nefinančne družbe (opredeljene z *European System of Accounts 1995*-ESA 95), osebe javnega sektorja, mednarodne in nadnacionalne institucije. Vsak dolžnik je individualno in posamično odgovoren za polno plačilo bančnega posojila. Če skupina dolžnikov skupaj jamči za posamezno bančno posojilo, tako posojilo ni primerno.

- **Kraj ustanovitve dolžnika oz. garanta**

Dolžnik oz. garant mora biti ustanovljen v euroobmočju. Ta zahteva se ne nanaša na mednarodne in nadnacionalne institucije.

- **Bonitetni standard**

Dolžniki oz. garanti morajo zadostiti zahtevam glede minimalne bonitetne ocene. Bonitetna ocena dolžnika oz. garanta se določa s pomočjo ECAF na način določen v poglavju 5.3.2).

- **Minimalni znesek**

V trenutku prenosa bančnega posojila s strani nasprotne stranke v zavarovanje v korist Banke Slovenije (tj. v trenutku mobilizacije posojila) neodplačani znesek bančnega posojila ne sme biti manjši od 2 milijonov eurov. Od 1. januarja 2012 dalje bo za vsa bančna posojila v euro območju veljal enotni minimalni neodplačani znesek 500.000 eurov.

Pri čezmejni uporabi bančnega posojila preko korespondenčnega centralnobančnega modela (CCBM), ko nasprotna stranka, ki ni ustanovljena v Republiki Sloveniji, vzpostavi zavarovanje na posojilu, kjer slovensko pravo ureja posojilno pogodbo in ustanovitev dolžnika oz. garanta posojila, velja enotni minimalni neodplačani znesek 500.000 eurov od 1. januarja 2007 dalje z izjemo Centralne banke Luksemburga, za katero bo enotni minimalni neodplačni znesek veljal od 1. 1. 2008 dalje. Do takrat bo ta centralna banka določila svoj minimalni neodplačni znesek kot kriterij primernosti.

- **Upravljanje z bančnimi posojili**

Postopek registracije in vzpostavitve zavarovanja ter uporabe bančnih posojil se, upošteva postopke Eurosistema, vodi v skladu z nacionalno zakonodajo ter predpisi in navodili nacionalnih centralnih bank.

- **Veljavno pravo**

Posojilna pogodba mora biti sklenjena, mobilizacija posojila pa izvršena po pravu države članice euroobmočja. Število nacionalnih prav, ki urejajo nasprotno stranko, posojilodajalca, dolžnika, garanta, posojilno pogodbo in mobilizacijo posojila, ne sme preseči dveh. Za primere, ko je pravo, ki ureja posojilno pogodbo slovensko, Banka Slovenije vodi register bančnih posojil v skladu s Sklepom o vzpostavitvi in vodenju registra finančnega premoženja.

- **Valuta denominacije**

Bančna posojila morajo biti denominirana v eurih (izraženem kot takem ali v nacionalnih denominacijah eura).

Za zagotovitev obstoja veljavnega zavarovanja z bančnimi posojili in njihove realizacije v primeru neizpolnitve obveznosti s strani nasprotne stranke se za bančna posojila zahteva še izpolnjevanje naslednjih pravnih zahtev:

- verifikacija obstoja bančnega posojila;
- obvestitev dolžnika o vpisu pravice Eurosistema na bančnem posojilu (tj. o mobilizaciji bančnega posojila);
- odsotnost določb glede bančne tajnosti in zaupnosti, ki se nanašajo na bančna posojila (zahteva se, da posojilna pogodba vključuje izrecno soglasje dolžnika iz posojilne pogodbe, da se podatki posojilne pogodbe lahko razkrijejo Eurosistemu);
- odsotnost določb, ki omejujejo mobilizacijo bančnega posojila;
- odsotnost določb, ki omejujejo realizacijo bančnega posojila.

Pri verifikaciji obstoja bančnega posojila Banka Slovenije zahteva, da nasprotna stranka najmanj četrtletno poda lastno potrditev (samocertifikacijo) in zavezo v zvezi z obstojem bančnega posojila. Poleg tega Banka Slovenije najmanj enkrat preveri postopke, ki jih nasprotna stranka uporablja za predložitev podatkov o obstoju bančnega posojila in opravi tudi naključne preglede kakovosti in točnosti lastne potrditve. Banka Slovenije obvesti dolžnika iz bančnega posojila o vpisu pravice Eurosistema na bančnem posojilu takoj po vpisu te pravice. Banka Slovenije kontrolira odsotnost določb glede bančne tajnosti in zaupnosti ter glede omejitev mobilizacije in realizacije bančnega posojila ob vpisu bančnega posojila v register pri Banki Slovenije.

5.1.2.2 Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti

Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti (*non-marketable retail mortgage-backed instruments*, v nadaljevanju: RMBD) morajo izpolnjevati naslednje kriterije primernosti:

- **Vrsta premoženja**

Biti mora dolžniški instrument (zadolžnica ali menica), zavarovan s skladom stanovanjskih hipotek, ki ni v celoti listinjen. Omogočeno mora biti zamenjevanje posameznega premoženja v skladu hipotek. Vzpostavljen mora biti mehanizem, ki zagotavlja Eurosistemu, da ima prednost pred ostalimi upniki, razen pred upniki, ki so izvzeti iz razlogov javnega reda (trenutno so takšni instrumenti le irske hipotekarne zadolžnice).

RMBD morajo imeti fiksen, brezpogojni znesek glavnice in obrestno mero, ki ne sme povzročiti negativnega denarnega toka.

- **Bonitetni standard**

RMBD mora zadostiti visokim bonitetnim standardom. Bonitetna ocena izdajatelja oz. garanta se določa s pomočjo ECAF, kot velja za RMBD (glej poglavje 5.3.2.).

- **Vrsta izdajatelja**

Primerni izdajatelji so primerne nasprotne stranke Eurosistema.

- **Kraj ustanovitve izdajatelja**

Izdajatelj mora biti ustanovljen v euroobmočju.

- **Upravljanje z RMBD**

Pri uporabi RMBD za zavarovanje terjatev Eurosistema je potrebno upoštevati veljavne postopke Eurosistema, ki so opredeljeni v veljavnih pravilih zadevnih nacionalnih centralnih bank.

- **Valuta denominacije**

RMBD morajo biti denominirani v eurih (izraženem kot takem ali v nacionalnih denominacijah eura).

5.2 TESNE POVEZAVE

Ne glede na to, da tržno in netržno finančno premoženje sicer izpolnjuje vse kriterije primernosti, ga nasprotna stranka ne sme uporabiti v primeru, če je to premoženje izdano ali garantirano s strani te nasprotne stranke ali s strani katere koli pravne osebe, s katero ima ta tesno povezavo.

Šteje se, da je nasprotna stranka z izdajateljem, dolžnikom oz. garantom v tesni povezavi, če je izpolnjen vsaj eden izmed naslednjih pogojev:

- nasprotna stranka ima v lasti 20% ali več izdajateljevega, dolžnikovega oz. garantovega kapitala;
- eno ali več podjetij, v katerem(-ih) ima nasprotna stranka v lasti večino kapitala, ima(-jo) v lasti 20% ali več izdajateljevega, dolžnikovega oz. garantovega kapitala;
- nasprotna stranka in eno ali več podjetij, v katerem(-ih) ima nasprotna stranka v lasti večino kapitala, ima(-jo) skupaj v lasti 20% ali več izdajateljevega, dolžnikovega oz. garantovega kapitala;
- izdajatelj, dolžnik oz. garant ima v lasti 20% ali več kapitala nasprotne stranke;
- eno ali več podjetij, v katerem(-ih) ima izdajatelj, dolžnik oz. garant v lasti večino kapitala, ima(-jo) v lasti 20% ali več kapitala nasprotne stranke;
- izdajatelj, dolžnik oz. garant in eno ali več podjetij, v katerem(-ih) ima izdajatelj, dolžnik oz. garant v lasti večino kapitala, ima(-jo) skupaj v lasti 20% ali več kapitala nasprotne stranke;
- tretja oseba ima v lasti večino kapitala nasprotne stranke in večino izdajateljevega, dolžnikovega oz. garantovega kapitala, in sicer bodisi neposredno ali posredno prek enega ali več podjetij, v katerem(-ih) ima ta tretja oseba v lasti večino kapitala.

Zgornje določbe se ne uporabljajo za: (a) tesne povezave med nasprotno stranko in javnimi institucijami držav EGP (vključno s primerom, ko je javna institucija garant izdajatelja oz. dolžnika); (b) krite bančne obveznice, izdane v skladu z merili, določenimi v členu 22(4) UCITS direktive, ali (c) primere, v katerih dolžniške instrumente ščitijo posebna pravna varovala, primerljiva s točko (b).

5.3 BONITETNI OKVIR EUROSISTEMA

Bonitetni okvir Eurosistema vključuje postopke in pravila za ugotavljanje ali finančno premoženje izpolnjuje zahteve Eurosistema glede minimalne bonitetne ocene. Izpolnjevanje zahteve glede minimalne bonitetne ocene je različno za tržno in netržno finančno premoženje, upoštevajoč različno pravno naravo tega premoženja in operativne razloge.

ECAF temelji na štirih različnih virih za ocenjevanje primernega finančnega premoženja. To so:

- zunanje bonitetne institucije (external credit assessment institutions, v nadaljevanju: ECAI),
- interni bonitetni sistemi nacionalnih centralnih bank (national central banks' in-house credit assessment systems, v nadaljevanju: ICAS),
- interni bonitetni sistemi nasprotnih strank (counterparties' internal rating based systems, v nadaljevanju: IRB sistemi) in
- bonitetna orodja zunanjih ponudnikov (third-party providers' rating tools, v nadaljevanju: RT).

Poleg tega se pri presojanju izpolnjevanja minimalne bonitetne ocene upošteva tudi institucionalne kriterije in jamstvo.

Bonitetna ocena »enoin A« je zahtevana minimalna bonitetna ocena Eurosistema (v nadaljevanju: bonitetni prag). »Enoin A« predstavlja dolgoročno bonitetno oceno »A-« agencij Fitch ter S&P's in oceno »A3« agencije Moody's. Bonitetni prag je izražen z ekvivalentom verjetnosti neplačila v obdobju enega leta vnaprej (*probability of default*, v nadaljevanju: PD) v višini 0,10%. Usklajenost bonitetnega praga s PD v višini 0,10% je predmet rednih preverjanj. ECAF povzema definicijo neplačila, kot jo opredeljuje Direktiva EU o kapitalski ustreznosti (*Capital Requirements Directive*, v nadaljevanju: CRD direktiva - obsega Direktivo 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) (UL L 177, 30. 6. 2006, stran 1) in Direktivo 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij (preoblikovano); UL L 177, 30. 6. 2006, stran 201). Eurosistem redno preverja in objavlja, za vsak primerni ECAI, najnižjo bonitetno oceno, ki izpolnjuje bonitetni prag.

Eurosistem si pridržuje pravico odločiti, ali izdaja, izdajatelj, dolžnik ali garant izpolnjujejo zahteve glede visokega bonitetnega standarda na podlagi katere koli informacije, za katero meni, da je relevantna, in na tej osnovi finančno premoženje zavrne oz. obravnava kot neprimerno.

5.3.1 Izpolnjevanje visokih bonitetnih standardov za tržno finančno premoženje

Izpolnjevanje visokih bonitetnih standardov za tržno finančno premoženje temelji na sledečih kriterijih:

- a) *ECAI bonitetna ocena*: Izdaja mora imeti vsaj eno bonitetno oceno primerne ECAI (če je nima, jo mora imeti izdajatelj), ki mora zadostiti bonitetnemu pragu Eurosistema. ECB objavlja na svojih spletnih straneh (www.ecb.int) bonitetni prag za vse primerne ECAI. V primeru bonitetne institucije Moody's, Fitch in S&P's znaša bonitetni prag za dolgoročno bonitetno oceno A3 oz. A-.

Tržni instrumenti, ki so izdani oz. imajo jamstvo nefinančnih družb, ki nimajo ECAI bonitetne ocene, so potencialno primerni. Primernost je odvisna od ocene bonitetnega sistema izbranega s strani nasprotne stranke skladno s pravili ECAF.

V primeru, da je za istega dolžnika oz. garanta na voljo več bonitetnih ocen, ki se med seboj razlikujejo, se uporabi pravilo najboljše ocene (tj. upošteva se najboljšo oceno primernega ECAI).

Krite bančne obveznice avtomatično izpolnjujejo bonitetne standarde ne glede na ECAF pravila, če striktno izpolnjujejo vse pogoje iz člena 22(4) UCITS direktive.

Če ima izdaja neprimerno bonitetno oceno primernega ECAI, je to finančno premoženje neprimerno tudi, če ima izdajatelj oziroma garant primerno bonitetno oceno.

b) *Jamstvo*: V primeru odsotnosti primerne ECAI bonitetne ocene izdajatelja, se visoki bonitetni standardi lahko izpolnijo na podlagi jamstva danega s strani finančno trdnih garantov. Finančna trdnost garantov je opredeljena z bonitetno oceno ECAI, ki izpolnjuje bonitetni prag Eurosistema. Jamstvo mora zadostiti naslednjim zahtevam:

- Jamstvo se obravnava kot sprejemljivo, če garant brezpogojno in nepreklicno jamči za obveznosti izdajatelja dolžniškega instrumenta do imetnikov glede plačila glavnice, obresti in vseh drugih zneskov, dokler niso v celoti poravnani.
- Jamstvo se mora plačati na prvi poziv (neodvisno od osnovne dolžniške obveznosti). Jamstvo, ki ga zagotavljajo osebe javnega prava, upravičene do obdavčevanja, mora biti plačljivo bodisi na prvi poziv bodisi mora kako drugače zagotavljati takojšnje in pravočasno plačilo po neizpolnitvi obveznosti. Obveznosti garanta iz jamstva se morajo obravnavati vsaj enako in sorazmerno (*pari passu*) kot ostale nezavarovane obveznosti garanta.
- Jamstvo mora urejati zakonodaja države članice EU in mora biti pravno veljavno, zavezujoče in izvršljivo proti garantu.
- Pravno potrditev v zvezi s pravno veljavnostjo, zavezujočim učinkom in izvršljivostjo jamstva je treba predložiti v takšni obliki in vsebini, ki je sprejemljiva za Eurosistem, preden se premoženje, na katero se jamstvo nanaša, lahko obravnava kot primerno. Če je garant ustanovljen na podlagi zakonodaje, ki ni enaka zakonodaji, ki ureja jamstvo, mora pravna potrditev potrditi tudi, da je jamstvo veljavno in izvršljivo na podlagi zakonodaje, ki ureja ustanovitev garanta. Pravna potrditev se mora predložiti v pregled nacionalni centralni banki, ki je zadolžena za poročanje primernega finančnega premoženja, ki ga krije jamstvo. Pravna potrditev ni potrebna za jamstvo, izdano za dolžniške instrumente, ki že imajo bonitetno oceno, ali za jamstvo, ki ga izda oseba javnega prava, ki je upravičena do obdavčevanja. Ocena izvršljivosti upošteva zakonodajo s področja nesolventnosti ali stečajnega postopka, splošna načela enakosti in druge podobne zakone ter načela, ki veljajo za garanta in vplivajo na pravice, ki jih ima upnik do garanta na splošno.

V primeru odsotnosti ECAI bonitetne ocene za izdajo, izdajatelja ali garanta, se visok bonitetni standard lahko izpolni na sledeči način:

c) *Pri izdajateljih ali garantih javnega sektorja euroobmočja*: V primeru, da je tržno finančno premoženje izdano ali garantirano s strani institucionalnih enot regionalne ravni države, lokalne oblasti ali osebe javnega sektorja (Public Sector Entity, v nadaljevanju: PSE) iz euroobmočja, kot jih opredeljuje CRD direktiva, se uporablja naslednji postopek:

- izdajatelj ali garant se razvrsti v enega izmed treh razredov v skladu s CRD direktivo, kot jih opredeljuje Tabela 3. Pričakuje se, da bo seznam pravnih oseb oz. kriteriji za njihovo razvrstitev v omenjene tri razrede objavljen na spletni strani *Committee of European Banking Supervisors* (CEBS) : http://www.c-ebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm.
- izdajateljem ali garantom iz razredov 1 in 2 se bonitetna ocena pripiše na podlagi ECAI bonitetne ocene centralne države, kjer je izdajatelj ali garant ustanovljen. Bonitetna ocena izdajateljev ali garantov iz razreda 1 in 2 mora ustrezati vsaj bonitetnemu pragu Eurosistema. Za izdajatelje ali garante iz razreda 3 se bonitetne ocene ne določa na podlagi ECAI bonitetne ocene centralne države. Obravnava se jih enako kot privatne dolžnike oz. garante.

d) *Pri izdajateljih ali garantih nefinančnih družb v euroobmočju*: V primeru, da finančno premoženje nima primerne ECAI bonitetne ocene, se lahko uporabi pravila ECAF, in sicer lahko nasprotne stranke uporabijo svoj IRB, ICAS nacionalne centralne banke ali RT. Tako finančno premoženje se ne vključuje oz. objavlja na javni listi primernega tržnega finančnega premoženja.

Tabela 3: Pripisane bonitetne ocene za regionalne oblasti, lokalne oblasti in osebe javnega sektorja v vlogi izdajateljev, dolžnikov ali garantov brez ECAI bonitetne ocene

	Razvrstitev izdajateljev, dolžnikov ali garantov v skladu s CRD direktivo	Pripisana bonitetna ocena izdajatelju, dolžniku ali garantu
Razred 1	Institucionalne enote regionalne ravni države, lokalne oblasti in osebe javnega sektorja, ki jih pristojni nadzorni organ obravnava na enak način kot centralno državo za namene kapitalskih zahtev	Pripisana bonitetna ocena ECAI, ki velja za centralno državo, kjer je subjekt ustanovljen
Razred 2	Institucionalne enote regionalne ravni države, lokalne oblasti in osebe javnega sektorja, ki jih pristojni nadzorni organ obravnava na enak način kot [kreditne] institucije za namene kapitalskih zahtev	Pripisana bonitetna ocena ECAI ene bonitetne stopnje* nižje, kot velja za centralno državo, kjer je subjekt ustanovljen
Razred 3	Ostale osebe javnega sektorja	Obravnavajo se kot ostali izdajatelji ali dolžniki privatnega sektorja

* Informacija o bonitetnih stopnjah je objavljena na spletnih straneh ECB (www.ecb.int).

5.3.2 Izpolnjevanje visokih bonitetnih standardov za netržno finančno premoženje

5.3.2.1 Bančna posojila

Nasprotna stranka mora izmed razpoložljivih in primernih bonitetnih virov izbrati en glavni bonitetni vir, znotraj njega pa en primerni bonitetni sistem, razen v primeru izbire ECAI bonitetnega vira, kjer lahko uporabi vse primerne ECAI sisteme.

Nasprotna stranka mora izbrani sistem uporabljati vsaj eno leto. V primeru, da želi nasprotna stranka po enem letu zamenjati izbrani bonitetni sistem, mora v zvezi s tem Banki Slovenije posredovati ustrezno obrazloženo zahtevo.

Nasprotna stranka mora izbrati tisti bonitetni vir oz. sistem, s katerim bo po njenih pričakovanjih lahko ocenila največje število dolžnikov ali garantov, ki jih bo nasprotna stranka uporabila za zavarovanje.

Banka Slovenije lahko na podlagi utemeljene in ustrezno obrazložene zahteve nasprotni stranki odobri uporabo več kot enega bonitetnega sistema oz. vira. Kot utemeljen razlog načeloma šteje nezadostna pokritost, ki jo glavni bonitetni sistem ali vir nudi pri ocenjevanju dolžnikov ali garantov, ki bi jih nasprotna stranka želela uporabiti za zavarovanje.

Nasprotna stranka mora sproti obveščati Banko Slovenije o vseh njej znanih dogodkih oziroma okoliščinah, ki vplivajo na bančno posojilo, vključno z zamudami pri plačilu s strani dolžnika bančnega posojila in predčasem (delnem ali celotnem) odplačilu bančnega posojila. Poleg tega mora nasprotna stranka zagotavljati, da uporablja zadnjo razpoložljivo bonitetno oceno glede na izbrani bonitetni vir oz. sistem.

a) **Bonitetna ocena dolžnika oz. garanta:** Presojanje izpolnjevanja zahteve glede minimalne bonitetne ocene dolžnika oz. garanta bančnega posojila je odvisno od tega, ali je dolžnik oz. garant iz javnega sektorja ali nefinančna družba.

- V primeru, da je dolžnik oz. garant iz javnega sektorja, se po vrstnem redu upoštevajo naslednja pravila:
 - i) uporabi se bonitetno oceno sistema oz. vira, ki ga je nasprotna stranka izbrala, in preveri, ali izpolnjuje bonitetni prag
 - ii) v primeru neobstoja bonitetne ocene pod točko i) se uporabi ECAI bonitetna ocena dolžnika oz. garanta
 - iii) v primeru neobstoja bonitetne ocene pod točko i) ali ii) se uporabi isti pristop, kot se uporablja pri tržnem finančnem premoženju, in sicer:
 - izdajatelj oz. garant se razvrsti v enega od treh razredov v skladu z CRD direktivo, kot jih opredeljuje Tabela 3;
 - dolžnikom oz. garantom iz razredov 1 ali 2 se implicitno pripiše bonitetna ocena glede na bonitetno oceno centralne države, kjer ima dolžnik ali garant svoj sedež. Ta bonitetna ocena mora najmanj dosegati bonitetni prag Eurosistema.

V primeru, da bonitetna ocena sistema oz. vira, ki ga je nasprotna stranka izbrala (ali v primeru bonitetne ocene ECAI pri točki (ii) za dolžnika oz. garanta iz javnega sektorja) obstaja, a je pod bonitetnim pragom, je dolžnik oz. garant neprimeren.

- V primeru, da je dolžnik oz. garant nefinančna družba, je primeren, če bonitetna ocena izbranega bonitetnega sistema oz. vira dosega najmanj bonitetni prag. V primeru, da dolžnik oz. garant nima bonitetne ocene na podlagi izbranega bonitetnega sistema oz. vira, je neprimeren.

b) **Jamstvo:** Jamstvo mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- Jamstvo se obravnava kot sprejemljivo, če garant brezpogojno in nepreklicno jamči za obveznosti dolžnika do imetnika glede plačila glavnice, obresti in vseh drugih zneskov iz bančnega posojila, dokler niso v celoti poravnani. Za primerno jamstvo se ne zahteva, da se nanaša na posamezno bančno posojilo, ampak je dovolj, da se nanaša na dolžnika, vendar hkrati pokriva tudi terjatve iz bančnega posojila.
- Jamstvo se mora plačati na prvi poziv (neodvisno od osnovne dolžniške obveznosti). Jamstvo, ki ga zagotavljajo osebe javnega prava, upravičene do obdavčevanja, mora biti plačljivo bodisi na prvi poziv bodisi mora kako drugače zagotavljati takojšnje in pravočasno izplačilo po neizpolnitvi obveznosti. Obveznosti garanta iz jamstva se morajo obravnavati vsaj enako in sorazmerno (*pari passu*) z vsemi drugimi nezavarovanimi obveznostmi garanta.

- Jamstvo mora urejati zakonodaja države članice EU in mora biti pravno veljavno, zavezujoče in izvršljivo proti garantu.
- Pravno potrditev v zvezi s pravno veljavnostjo, zavezujočim učinkom in izvršljivostjo jamstva je treba predložiti v takšni obliki in vsebini, ki je sprejemljiva za Eurosistem, preden se premoženje, na katero se jamstvo nanaša, lahko obravnava kot primerno. Pravna potrditev mora vsebovati tudi potrditev, da jamstvo ni osebne narave, tj. da ni izterljivo samo s strani posojilodajalca. Če je garant ustanovljen na podlagi zakonodaje, ki ni enaka zakonodaji, ki ureja jamstvo, mora pravna potrditev potrditi tudi, da je jamstvo veljavno in izvršljivo na podlagi zakonodaje, ki ureja ustanovitev garanta. Pravna potrditev se mora predložiti v pregled tisti nacionalni centralni banki, kjer velja pravo, ki ureja predmetno posojilno pogodbo. Pravna potrditev ni potrebna za jamstvo, ki ga izda oseba javnega prava, ki je upravičena do obdavčevanja. Ocena izvršljivosti upošteva zakonodajo s področja nesolventnosti ali stečajnega postopka, splošna načela enakosti in druge podobne zakone ter načela, ki veljajo za garanta in vplivajo na pravice, ki jih ima upnik do garanta na splošno.

5.3.2.2 *Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti*

Visoki bonitetni standardi za RMBD morajo zadostiti bonitetnemu pragu Eurosistema. Za te vrste instrumentov je potrebno upoštevati specifičen bonitetni okvir, določen v pravilih zadevnih nacionalnih centralnih bank.

5.3.3 *Kriteriji primernosti za bonitetne sisteme*

ECAF temelji na štirih bonitetnih virih. Vsak vir ima lahko več bonitetnih sistemov. Primerni sistemi bonitetnih virov ECAF, ICAS in RT se javno objavljajo na spletni strani ECB (www.ecb.int).

5.3.3.1 *Zunanje bonitetne institucije*

Zunanje bonitetne institucije (v nadaljevanju: ECAF) so institucije, katerih bonitetne ocene smejo kreditne institucije uporabljati za določitev tveganju prilagojenih zneskov izpostavljenosti v skladu s CRD direktivo. Kriteriji primernosti so naslednji:

- ECAF mora biti formalno potrjen s strani pristojnega nadzornega organa EU za države euroobmočja, v katerih se bo uporabljal skladno s CRD direktivo;
- ECAF mora izpolnjevati operativne kriterije. Primernost njegovih bonitetnih ocen za Eurosistem zavisi od dostopnosti bonitetnih ocen Eurosistemu, dostopnosti informacij za določitev bonitetnega praga ter informacij, pomembnih za spremljanje zanesljivosti bonitetnega sistema.

Eurosistem si pridržuje pravico, da odloči o primernosti ECAF, med drugim tudi na podlagi spremljanja njegove zanesljivosti.

5.3.3.2 *Interni bonitetni sistemi nacionalnih centralnih bank*

Vir interni bonitetni sistem nacionalnih centralnih bank (v nadaljevanju: ICAS) trenutno sestoji iz štirih sistemov, to je internih bonitetnih sistemov centralnih bank Nemčije, Španije, Francije in Avstrije. Vsak ICAS je podvržen spremljanju zanesljivosti s strani Eurosistema, ki tudi potrjuje njegovo primernost.

Nasprotna stranka mora pravočasno obveščati nacionalno centralno banko, ki upravlja ICAS, o vseh njej znanih dogodkih oziroma okoliščinah, ki vplivajo na bančno posojilo, vključno z zamudami pri plačilih, ki se nanašajo na dolžnike, ki jih ta ICAS ocenjuje in so poznani samo nasprotni stranki.

V državah, kjer se vzpostavlja zavarovanje na RMBD, mora nacionalna centralna banka vzpostaviti bonitetni okvir za to vrsto premoženja v skladu s pravili ECAF. Ta okvir je podvržen letnemu spremljanju njegove zanesljivosti.

5.3.3.3 *Interni bonitetni sistemi nasprotnih strank*

Nasprotna stranka, ki želi uporabljati svoj interni bonitetni sistem (v nadaljevanju: IRB sistem) za ocenjevanje bonitete dolžnikov, izdajateljev ali garantov primernih dolžniških instrumentov, mora najprej pridobiti odobritev Banke Slovenije. V tem primeru mora nasprotna stranka na Banko Slovenije nasloviti vlogo za priznanje primernosti IRB sistema, ki vključuje:

- obrazec, ki vsebuje informacijo o sistemu dodeljevanja PD dolžnikom, kot tudi podatke o bonitetnih ocenah IRB sistema s pripadajočimi enoletnimi PD, ki izpolnjujejo kriterij bonitetnega praga;
- kopijo zadnje informacije tretjega stebra, ki jo je nasprotna stranka javno objavila na podlagi zahtev Basla II in CRD direktive;
- naziv in naslov zunanjega revizorja nasprotne stranke;
- kopijo odločitve pristojnega organa EU izven Republike Slovenije za uporabo IRB sistema za namene kapitalske ustreznosti na konsolidirani oz. nekonsolidirani osnovi, skupaj z morebitnimi pogoji uporabe oz. omejitvami njegove uporabe (samo v primeru, da bi nasprotna stranka želela uporabljati IRB sistem, ki ga je potrdil pristojni nadzorni organ EU izven Republike Slovenije).

Vloga mora biti podpisana s strani predsednika oz. za to področje pristojnega člana uprave ali s strani osebe s podobno pristojnostjo oziroma morebitnega pooblaščenca. Dokumentom vloge, sestavljenim v tujem jeziku, morajo biti priloženi tudi uradni prevodi v slovenski jezik.

Navedene zahteve veljajo za vse nasprotne stranke, ki želijo uporabljati svoj IRB sistem, ne glede na njihov status (nadrejena oseba, podrejena družba ali podružnica) in ne glede na to, ali je IRB sistem odobril nadzornik v državi, kjer ima sedež podrejena družba ali podružnica, ali nadzornik v državi, kjer ima sedež nadrejena oseba.

Nasprotna stranka lahko uporabi svoj IRB sistem. Kolikor ima nasprotna stranka status podružnice ali podrejene družbe, lahko uporabi tudi IRB sistem svoje nadrejene osebe, če ga je Eurosistem potrdil kot primerne za namene ECAF.

Nasprotna stranka mora enkrat letno oz. na posebno zahtevo Banke Slovenije posredovati naslednje dokumente (razen, če niso že dosegljivi v Banki Slovenije):

- kopijo zadnje ocenitve IRB sistema nasprotne stranke s strani nadzornika te nasprotne stranke, ki je uradno prevedena v slovenski jezik;
- informacije o katerih koli priporočilih oz. zahtevah za spremembe IRB sistema s strani nadzornika, skupaj z roki za njihovo implementacijo;
- podatke o zadnji letni informaciji tretjega stebra, ki jih mora nasprotna stranka redno objavljati v skladu z zahtevami Basla II in CRD direktive;
- informacijo o njenem zunanjem revizorju.

Zgoraj navedena dokumentacija mora biti podpisana s strani predsednika oz. za to področje pristojnega člana uprave ali s strani osebe s podobno pristojnostjo oziroma morebitnega pooblaščenca.

5.3.3.4 Bonitetna orodja zunanjih ponudnikov

Bonitetna orodja zunanjih ponudnikov (v nadaljevanju: RT orodja) predstavljajo aplikacije za ocenjevanje bonitete dolžnikov, predvsem na podlagi njihovih revidiranih poslovnih izkazov. Ta orodja morajo upravljati njihovi ponudniki.

Nasprotna stranka, ki želi uporabljati RT orodje, ki še ni priznано kot primerno za namene ECAF, mora posredovati Banki Slovenije vlogo za priznanje njegove primernosti. Eurosistem odloči o primernosti predlaganega RT orodja na podlagi preverjanja kriterijev primernosti.

Nasprotna stranka mora obveščati RT ponudnika o vseh njej znanih dogodkih oziroma okoliščinah, ki vplivajo na bančno posojilo, vključno z zamudami pri plačilu s strani dolžnika bančnega posojila.

Ponudnik RT orodja, ki je vključeno v ECAF, se mora z Eurosistemom pogodbeno zavezati, da bo sodeloval pri izvajanju postopkov spremljanja zanesljivosti sistema. Za ta namen mora vzpostaviti in vzdrževati potrebno infrastrukturo za nadzor statičnega nabora v skladu s splošnimi zahtevami ECAF, ki veljajo za spremljanje zanesljivosti sistema. RT ponudnik se mora zavezati, da bo Eurosistemu sporočal rezultate postopkov spremljanja zanesljivosti, takoj ko bodo na razpolago. S tem namenom bo pripravljaj poročila o statičnem naboru. Podatke v zvezi s tem in podatke o neplačilih mora hraniti najmanj pet let.

5.3.4 Spremljanje zanesljivosti bonitetnih sistemov

ECAF spremlja zanesljivost bonitetnih sistemov na podlagi letne naknadne primerjave opazovanih stopenj neplačila primernih dolžnikov v statičnem naboru in bonitetnega praga Eurosistema s pripadajočim referenčnim PD. To zagotavlja primerljivost bonitetnih ocen med različnimi bonitetnimi sistemi oz. viri. Spremljanje zanesljivosti se izvaja po preteku enega leta od dneva vzpostavitve statičnega nabora.

Vsak ponudnik bonitetnega sistema mora letno oblikovati statični nabor primernih dolžnikov, tj. seznam vseh dolžnikov privatnega in javnega sektorja, ki imajo po tem bonitetnem sistemu bonitetno oceno, ki izpolnjuje naslednji pogoj:

$$PD(i,t) \leq 0,10 \% (\text{referenčni } PD(t))$$

Vsi dolžniki, ki izpolnjujejo ta pogoj v začetku proučevanega obdobja t , sestavljajo statični nabor za obdobje t . Na koncu proučevanega obdobja (tj. čez dvanajst mesecev) se izračuna dejanska stopnja neplačila istih dolžnikov.

Ponudnik bonitetnega sistema mora letno posredovati Banki Slovenije število primernih dolžnikov, vključenih v statičnem naboru v času t , in število tistih dolžnikov statičnega nabora (t), pri katerih je prišlo do neplačila (v skladu z definicijo iz CRD direktive) v naslednjih dvanajstih mesecih.

Izračunana stopnja neplačila dolžnikov v statičnem naboru bonitetnega sistema za obdobje enega leta služi kot vhodni podatek za spremljanje zanesljivosti bonitetnega sistema. V primeru odstopanj med izračunanimi stopnjami neplačila dolžnikov v statičnem naboru in bonitetnim pragom tekom enoletnega ali večletnega obdobja se bo Eurosistem posvetoval s ponudnikom bonitetnega sistema z namenom, da ugotovi vzroke za odstopanje. Na podlagi rezultatov analize lahko Eurosistem spremeni bonitetni prag tega sistema.

Eurosistem lahko izključi vsak bonitetni sistem, pri katerem tekom nekaj let ne pride do izboljšanja zanesljivosti njegovih ocen. Eurosistem lahko tudi izključi vsak bonitetni sistem, ki krši pravila ECAF.

5.4 UKREPI ZA OBVLADOVANJE TVEGANJ

Ukrepi za obvladovanje tveganj se uporabljajo pri finančnem premoženju, ki je dano v zavarovanje operacij denarne politike Eurosistema, zato da se zagotovi zaščita Eurosistema pred tveganjem finančne izgube v primeru unovčenja finančnega premoženja zaradi neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke. ECB določa ustrezne ukrepe za obvladovanje tveganj za tržno in netržno finančno premoženje.

• Odbitki pri vrednotenju

Eurosistem uporablja »odbitke pri vrednotenju« pri vrednotenju finančnega premoženja za zavarovanje terjatev. To pomeni, da se vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev izračuna kot tržna vrednost finančnega premoženja minus določen odstotek (odbitok).

• Giblivo kritje (dnevno vrednotenje po tržnih cenah)

Eurosistem zahteva, da se vrednost finančnega premoženja, ki se uporablja za zavarovanje terjatev pri povratnih transakcijah za povečevanje likvidnosti, zmanjšana za odbitke pri vrednotenju, ohranja v času. To pomeni, da Banka Slovenije, v

primeru, da redno merjena tržna vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pade pod določen nivo, zahteva od nasprotne stranke, da zagotovi dodatno finančno premoženje prek poziva h kritju.

5.4.1 Ukrepi za obvladovanje tveganj za tržno finančno premoženje

Sistem obvladovanja tveganj za tržno finančno premoženje zajema naslednje glavne elemente:

- Primerno tržno finančno premoženje se na podlagi klasifikacije izdajatelja in vrste finančnega premoženja razporedi v eno izmed štirih kategorij. Razporeditev primerne finančnega premoženja v štiri likvidnostne kategorije je opisana v nadaljevanju.

Okvir 2: Likvidnostne kategorije za tržno finančno premoženje¹

Kategorija I	Kategorija II	Kategorija III	Kategorija IV
Dolžniški instrumenti enot centralne ravni države	Dolžniški instrumenti enot lokalne in regionalne ravni države	Dolžniški instrumenti v obliki navadnih kritih bančnih obveznic	Kolateralizirani vrednostni papirji ²
Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo centralne banke ³	Dolžniški instrumenti v obliki Jumbo kritih bančnih obveznic ⁴	Dolžniški instrumenti kreditnih institucij	
	Dolžniški instrumenti agencij ⁵	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo podjetja in drugi izdajatelji ⁵	
	Nadnacionalni dolžniški instrumenti		

¹ V splošnem določa likvidnostno kategorijo klasifikacija izdajatelja. Vendar so ne glede na klasifikacijo izdajatelja vsi kolateralizirani vrednostni papirji vključeni v kategorijo IV in vsi dolžniški instrumenti v obliki Jumbo kritih bančnih obveznic vključeni v kategorijo II, v nasprotju z drugimi dolžniškimi instrumenti, ki jih izdajo kreditne institucije, ki so vključeni v kategorijo III.

² Kolateralizirani vrednostni papirji se uvrščajo v likvidnostno kategorijo IV ne glede na klasifikacijo izdajatelja.

³ Dolžniški certifikati, ki jih je izdala ECB in dolžniški instrumenti, ki so jih nacionalne centralne banke izdale pred uvedbo evra v zadevni državi članici, so uvrščeni v likvidnostno kategorijo I.

⁴ Med Jumbo krite bančne obveznice se uvrščajo samo instrumenti z obsegom izdaje vsaj 1 milijardo EUR, za katere vsaj trije vzdrževalci likvidnosti trga redno nudijo nakupne in prodajne kotacije.

⁵ V likvidnostno kategorijo II se uvršča samo tržno finančno premoženje izdajateljev, ki jih je ECB klasificirala kot agencije. Tržno finančno premoženje, ki so ga izdale druge agencije, je vključeno v likvidnostno kategorijo III.

- Za posamezne tržne dolžniške instrumente se uporabljajo »odbitki pri vrednotenju«. Odbitki se uporabljajo tako, da se odšteje določen odstotek od tržne vrednosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev. Višina odbitka za instrumente s fiksnim kuponom in brezkuponske instrumente je odvisna od preostale dospelosti in strukture kuponov dolžniškega instrumenta.

Okvir 3: Stopnja odbitkov pri vrednotenju (v odstotkih), ki se uporablja pri primernem tržnem finančnem premoženju pri instrumentih s fiksnim kuponom in brezkuponskih instrumentih

Preostanek dospelost (leta)	Likvidnostna kategorija							
	Kategorija I		Kategorija II		Kategorija III		Kategorija IV	
	fiksen kupon	Brezkuponsko	fiksen kupon	Brezkuponsko	fiksen kupon	brezkuponsko	fiksen kupon	brezkuponsko
0-1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3-5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5-7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7-10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
>10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

- Odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za tržne instrumente z obratno spremenljivo obrestno mero, so enaki za vse likvidnostne kategorije.

Okvir 4: Stopnja odbitkov pri vrednotenju (v odstotkih), ki se uporablja pri primernem tržnem finančnem premoženju z obratno spremenljivo obrestno mero

<i>Preostala dospelost (leta)</i>	<i>Kupon z obratno spremenljivo obrestno mero</i>
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
>10	25

- Odbitek pri vrednotenju, ki se uporablja pri tržnih dolžniških instrumentih z variabilnim kuponom, je enak odbitku, ki se uporablja pri instrumentih s fiksnim kuponom z dospelostjo od nič do enega leta v likvidnostni kategoriji, ki ji instrument pripada. Plačilo kupona se smatra za plačilo po variabilni obrestni meri, če je kupon vezan na referenčno obrestno mero in če obdobje ponovnega določanja kupona ni daljše od enega leta. Kuponska plačila, pri katerih obdobje ponovnega določanja presega eno leto, se smatra za plačila s fiksno obrestno mero, pri čemer je ustrezna dospelost, ki se uporablja za določanje odbitka, enaka preostali dospelosti dolžniškega instrumenta. Za dolžniške instrumente s kuponom, vezanim na spremembo bonitete izdajatelja, ali kuponom, vezanim na inflacijo, veljajo enaki odbitki pri vrednotenju kot za dolžniške instrumente s fiksnim kuponom.
- Ukrepi za obvladovanje tveganj, ki se uporabljajo pri tržnih dolžniških instrumentih z več kot eno vrsto kuponskih plačil, so odvisni samo od preostalih kuponskih plačil v času do dospelosti instrumenta. Odbitek pri vrednotenju, ki se uporabi pri takšnem instrumentu, je enak najvišjemu možnemu odbitku za dolžniške instrumente z enako preostalo dospelostjo, pri čemer se upošteva katera koli vrsta preostalih kuponskih plačil v času do dospelosti instrumenta.
- Pri operacijah zmanjševanja likvidnosti se odbitki pri vrednotenju ne uporabljajo.
- Finančno premoženje se vrednoti dnevno. Banka Slovenije dnevno izračunava zahtevano vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, upoštevajoč spremembe v nedospeltem znesku izpostavljenosti, načela vrednotenja in zahtevane odbitke pri vrednotenju.
- Če po vrednotenju finančno premoženje za zavarovanje terjatev ne ustreza zahtevani višini, izračunani na ta dan, Banka Slovenije pošlje nasprotni stranki poziv h kritju.
- V skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije lahko nasprotni stranke dnevno zamenjajo finančno premoženje za zavarovanje terjatev.
- ECB se lahko kadar koli odloči umakniti posamezni tržni dolžniški instrument z liste.

5.4.2 Ukrepi za obvladovanje tveganj za netržno finančno premoženje

Sistem obvladovanja tveganj za primerna bančna posojila zajema naslednje glavne elemente:

- Za bančna posojila se uporablja posebne odbitke pri vrednotenju. Ti odbitki se razlikujejo glede na preostalo dospelost, vrsto obrestne mere bančnega posojila (fiksna ali variabilna) ter metodologijo vrednotenja nacionalne centralne banke.
- Odbitek za bančna posojila z variabilno obrestno mero je vedno 7%. Šteje se, da gre za posojilo z variabilno obrestno mero, če je plačilo obresti vezano na referenčno obrestno mero in če obdobje ponovnega določanja plačila ni daljše od enega leta. Plačilo obresti, kjer obdobje ponovnega določanja presega eno leto, se smatra za plačilo s fiksno obrestno mero, pri čemer je ustrezna dospelost, ki se uporablja za določanje odbitka, enaka preostali dospelosti bančnega posojila.
- Ukrepi za obvladovanje tveganj, ki se uporabljajo pri bančnih posojilih z več kot eno vrsto plačil obresti, so odvisni samo od preostalih plačil obresti v času do dospelosti posojila. V primeru, da se v času do dospelosti posojila plačuje obresti, ki izhajajo iz več vrst obrestnih mer, se za preostalo vrsto plačil obresti upošteva fiksna obrestna mera.

Okvir 5: Stopnja odbitkov pri vrednotenju (v odstotkih) bančnih posojil s fiksno obrestno mero

<i>Preostala dospelost (leta)</i>	<i>Posojilo s fiksno obrestno mero in vrednotenjem na osnovi teoretične cene, dodeljene s strani nacionalne centralne banke</i>	<i>Posojilo s fiksno obrestno mero in vrednotenjem na osnovi neodplačane vrednosti posojila</i>
0-1	7	9
1-3	9	15
3-5	11	20
5-7	12	24
7-10	13	29
>10	17	41

- Za RMBD se uporablja odbitek pri vrednotenju v višini 20%.

5.5 VREDNOTENJE PRIMERNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

Za vrednotenje **tržnega finančnega premoženja** Eurosistem določi referenčni trg, s katerega jemlje ceno. Sledi, da je za določitev cene tržnega finančnega premoženja relevanten samo en referenčni trg, četudi se s tržnim finančnim premoženjem trguje oziroma to kotira na več različnih trgih. Če je na referenčnem trgu za isti dolžniški instrument na razpolago več cen, se običajno upošteva najnižja cena (nakupna cena). Banka Slovenije pri vrednotenju tržnega finančnega premoženja upošteva tržno ceno preteklega delovnega dne. V primeru, da cene iz preteklega delovnega dne ni na voljo, se upošteva zadnja tržna cena. Če je v tem primeru zadnja tržna cena starejša od petih delovnih dni oz. je pet delovnih dni enaka, Banka Slovenije uporabi teoretično ceno, dodeljeno s strani nacionalne centralne banke. Izračun tržne in teoretične vrednosti tržnega finančnega premoženja vključuje natečene obresti. Donosi iz dolžniškega instrumenta za tržno finančno premoženje, ki je v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije, se ob dospelosti izplačujejo prek Banke Slovenije. Pravilo ne velja v primerih, ko je izplačilo izvedeno s strani izplačevalca neposredno nasprotni stranki pri čezmejni rabi finančnega premoženja. Postopek izplačila donosov je v takih primerih podvržen nacionalni zakonodaji tuje države in postopkom korespondenčne centralne banke.

Za vrednotenje **netržnega finančnega premoženja** se uporablja teoretična cena, dodeljena s strani nacionalne centralne banke, ali neodplačna vrednost posojila. Nacionalna centralna banka sama izbere ustrezno metodo vrednotenja. Banka Slovenije netržno finančno premoženje vrednoti po neodplačani vrednosti posojila, razen v primerih čezmejne uporabe, kjer je vrednotenje določeno s strani tuje nacionalne centralne banke.

5.6 ČEZMEJNA UPORABA PRIMERNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

Nasprotni stranke lahko uporabijo tudi primerno tržno in netržno finančno premoženje, izdano v drugi državi euroobmočja. Pri čezmejni uporabi finančnega premoženja se uporablja korespondenčni centralno bančni model (CCBM) oz. povezave med poravnalnimi sistemi vrednostnih papirjev. Vsaka nacionalna centralna banka v euroobmočju ureja uporabo primerne finančnega premoženja v skladu s svojimi pravili za nasprotni stranke.

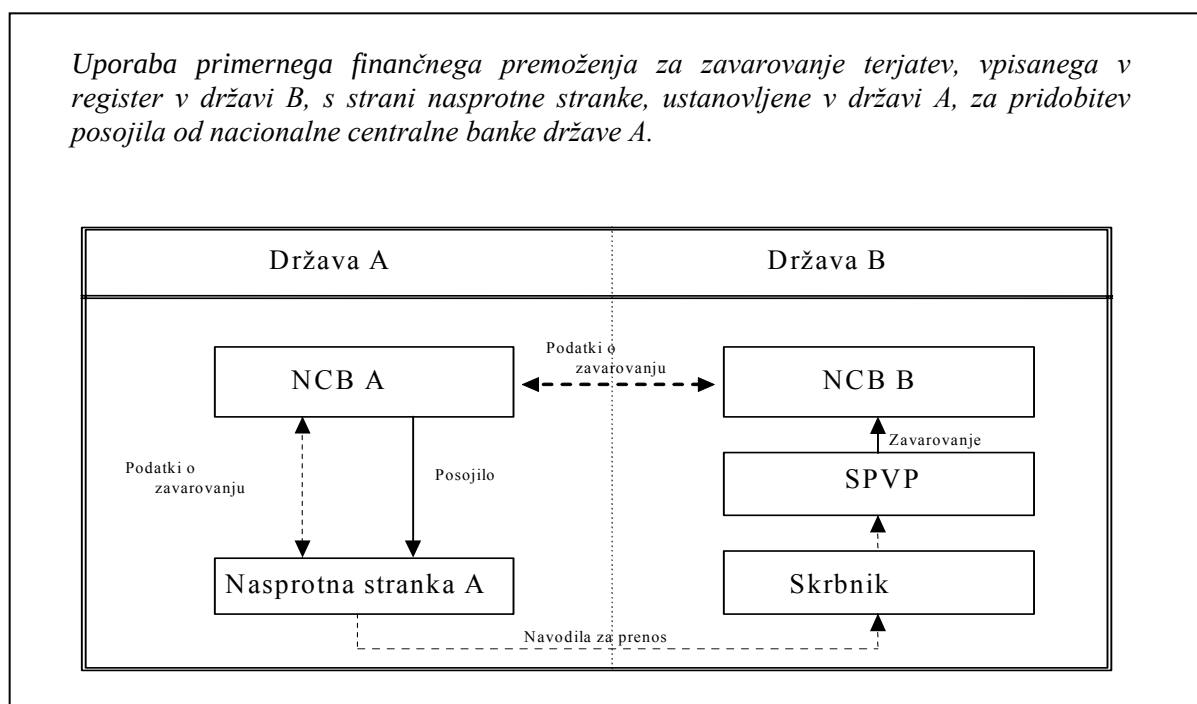
5.6.1 Korespondenčni centralno bančni model (v nadaljevanju: CCBM)

Nasprotni stranke Banke Slovenije lahko za zavarovanje terjatev Eurosistema uporabijo primerno finančno premoženje, ki se nahaja v drugi državi euroobmočja. To lahko storijo prek CCBM mehanizma. V okviru tega mehanizma nacionalne centralne banke delujejo kot skrbniki druga za drugo in za ECB (t. i. korespondenčna centralna banka v nadaljevanju: CCB), in sicer za finančno premoženje, ki so ga prejele v skrbništvo v njihove lokalne SPVP. Posebne rešitve veljajo za netržno finančno premoženje in RMBD.

V primeru, da Banka Slovenije nastopa kot CCB, izvaja vlogo skrbnika za tujo nacionalno centralno banko.

Korespondenčni centralno bančni model je prikazan v nadaljevanju.

Slika 1: Korespondenčni centralnobančni model

Pri čezmejni uporabi tržnega finančnega premoženja se finančno premoženje vodi pri tuji nacionalni centralni banki. Natančen postopek za CCBM je odvisen od tega, ali je primerno tržno finančno premoženje za zavarovanje terjatev označeno za vsako posamezno transakcijo ali se uporablja sklad finančnega premoženja za zavarovanje terjatev.

- Če je v uporabi sistem, ki uporablja označevanje tržnega finančnega premoženja, nasprotna stranka takoj, ko je sprejeta njena protiponudba za posojilo s strani nacionalne centralne banke države članice, v kateri je nasprotna stranka ustanovljena (tj. »domača centralna banka« – HCB), izda nalog (prek svojega lastnega skrbnika, če je potrebno) SPVP v državi, v kateri se nahaja tržno finančno premoženje, da jih prenese na CCB te države za račun domače centralne banke. Ko je HCB obveščena s strani CCB, da je slednja prejela zavarovanje, HCB nakaže denarna sredstva nasprotni stranki. Centralne banke ne nakažejo denarnih sredstev, dokler niso prepričane o tem, da je CCB prejela tržno finančno premoženje nasprotni stranke. Ko je to potrebno zaradi izpolnitve roka za poravnavo, lahko nasprotni stranke vnaprej deponirajo finančno premoženje pri CCB za račun njihove HCB z uporabo postopkov CCBM.
- V sistemu, ki uporablja sklad finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, lahko nasprotna stranka v vsakem trenutku zagotovi CCB finančno tržno premoženje za račun HCB. Ko je HCB s strani CCB obveščena, da je slednja prejela tržno finančno premoženje, bo HCB dodala le-to v sklad finančnega premoženja nasprotni stranke.

Za čezmejno rabo **netržnega finančnega premoženja** veljajo posebni postopki. Ko Banka Slovenije nastopa kot HCB, mora nasprotna stranka upoštevati splošne pogoje uporabe netržnega finančnega premoženja (ang. Terms and Conditions of national central bank, when acting as CCB) tujih nacionalnih centralnih bank, ki se objavijo na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si) oz. ECB (www.ecb.int). Postopki CCBM načeloma veljajo samo za primere, kjer se dolžnik nahaja v državi zakonodajce, ki ureja bančna posojila. Kljub temu se lahko posamezne NCB odločijo, da se postopki CCBM uporabijo tudi v primeru, ko se dolžnik ne nahaja v državi zakonodajce, ki ureja bančna posojila. Banka Slovenije uporablja CCBM postopke tudi v primeru, ko ima dolžnik sedež v Republiki Sloveniji in hkrati pravo posojilne pogodbe ni slovensko, temveč eno izmed prav držav članic evro območja. Pri čezmejni rabi bančnih posojil se lahko uporabi: prenos lastništva, odstop terjatve v zavarovanje ali zastavo v dobro HCB oz. spremenljivo zavarovanje (ang. charge) v dobro CCB, ki deluje kot agent za HCB. Pri čezmejni rabi RMBD se uporablja spremenljivo zavarovanje v dobro CCB, ki deluje kot agent za HCB.

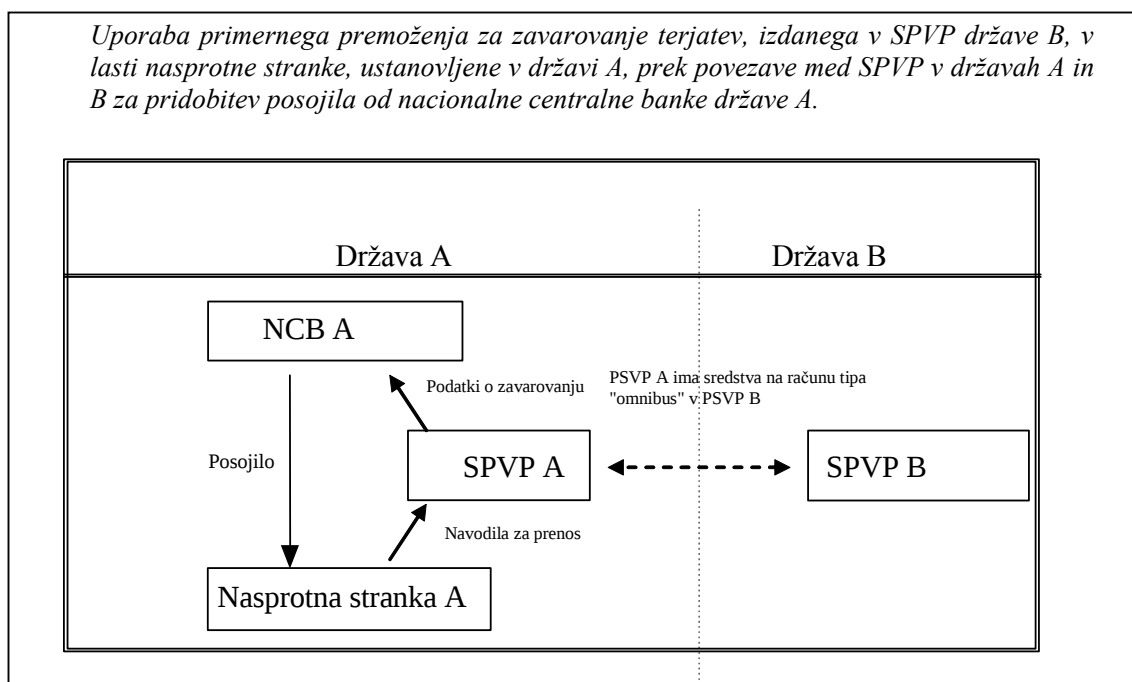
CCBM je na voljo nasprotnim strankam za tržno in netržno finančno premoženje od 9.00 do 16.00 ure po srednjeevropskem času na vsak delovni dan Eurosistema. Nasprotna stranka, ki želi uporabiti CCBM, mora to sporočiti Banki Slovenije pred 16.00 uro. Poleg tega mora nasprotna stranka zagotoviti, da se zavarovanje terjatev za zavarovanje operacij monetarne politike dostavi na račun CCB najkasneje do 16.45 ure po srednjeevropskem času. Sporočila ali dostave, ki ne bodo prispela pravočasno, se bodo upoštevala samo za posojilo, odobreno naslednji delovni dan. Ko nasprotni stranke predvidijo potrebo po uporabi CCBM proti koncu tega dne, morajo, kjer je to možno, izročiti finančno premoženje vnaprej (tj. vnaprej deponirati finančno premoženje). V izrednih okoliščinah ali ko se to zahteva za namene denarne politike, se ECB lahko odloči podaljšati čas za zapiranje CCBM do časa zaprtja sistema TARGET.

5.6.2 Povezave med poravnalnimi sistemi vrednostnih papirjev

Pri čezmejni rabi tržnega finančnega premoženja se lahko uporabljajo primerne povezave med SPVP v EU, in sicer tako neposredne kot posredne preko tretjega SPVP.

Povezava med poravnalnimi sistemi vrednostnih papirjev je prikazana v spodnji sliki.

Slika 2: Povezave med poravnalnimi sistemi vrednostnih papirjev

Povezava med dvema SPVP dovoljuje udeleženci enega SPVP imeti tržno finančno premoženje, izdano v drugem SPVP, ne da bi bila udeleženka tega drugega SPVP. Preden se te povezave lahko uporabijo za prenos zavarovanja za posojilne operacije Eurosistema, se morajo oceniti in odobriti v skladu s standardi za uporabo SPVP v EU. Posodobljen seznam primernih povezav se nahaja na spletni strani ECB (www.ecb.int).

Pri uporabi povezav imajo SPVP odprte račune pri drugem SPVP. Ob uporabi povezav med SPVP imajo nasprotna stranka finančno premoženje na svojih lastnih računih pri svojem domačem SPVP in nimajo potrebe po skrbniku.

6 SKLAD FINANČNEGA PREMOŽENJA

Banka Slovenije za zavarovanje terjatev uporablja sklad finančnega premoženja pri Banki Slovenije (v nadaljevanju: sklad finančnega premoženja). Sklad finančnega premoženja je skupna vrednost finančnega premoženja, ki ga je nasprotna stranka namenila za zavarovanje terjatev iz naslova izvajanja denarne politike in zavarovanja posojila čez dan. To pomeni, da posamezno finančno premoženje ni povezano s točno določenimi kreditnimi operacijami. Nasprotna stranka lahko vključi v sklad finančnega premoženja samo tisto finančno premoženje, ki izpolnjuje pogoje iz poglavja 5. Poleg tega na finančnem premoženju ne sme biti vpisana kakršna koli pravica tretjega, saj se zahteva, da je Banka Slovenije prvi in pri tej zastavni pravici edini upnik iz finančnega premoženja.

Finančno premoženje, ki ni na listi primernega finančnega premoženja in ga ima nasprotna stranka v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije, mora ves ta čas izpolnjevati vse kriterije primernosti. Kolikor to premoženje ne izpolnjuje več vseh kriterijev primernosti, mora o tem nasprotna stranka takoj obvestiti Banko Slovenije in začeti postopek za njegovo izločitev iz sklada ter, če je potrebno, to finančno zavarovanje tudi nadomestiti z novim. Nasprotna stranka mora Banki Slovenije dovoliti preverjanje vseh njenih internih postopkov v zvezi z ugotavljanjem primernosti finančnega premoženja, ki ni na listi in ga je nasprotna stranka uvrstila v sklad finančnega premoženja pri Banki Slovenije.

Banka Slovenije dnevno vrednoti sklad finančnega premoženja za posamezno nasprotno stranko. Pri tem mora vrednost sklada finančnega premoženja nasprotna stranke v vsakem trenutku presegati ali imeti vsaj enako vrednost kot vsota terjatev Banke Slovenije do te nasprotna stranke. Če vsota terjatev Banke Slovenije do posamezne nasprotna stranke presega vrednost njenega sklada finančnega premoženja, zmanjšane za uporabljene ukrepe za obvladovanje tveganj, ji Banka Slovenije pošlje poziv, da takoj poveča sklad finančnega premoženja (tj. poziv h kritju).

Pri izračunu vrednosti sklada finančnega premoženja so upoštevani tudi donosi finančnega premoženja (tj. glavnica in obresti, ki jih ob dospelosti izplača izdajatelj, dolжник oziroma garant finančnega premoženja). S tem v zvezi velja naslednje:

- Banka Slovenije je edini upravičenec do donosov iz tržnega finančnega premoženja, na katerem je vzpostavljena maksimalna zastavna pravica v njeno korist.
- Banka Slovenije je upravičenec do donosov iz tržnega finančnega premoženja, ki je vodeno za račun Banke Slovenije pri tuji nacionalni centralni banki. Tuja nacionalna centralna banka bo donose iz tržnega finančnega premoženja nazkazala Banki Slovenije, razen v primerih, kot izhajajo iz poglavja 5.
- Banka Slovenije je edini upravičenec do donosov iz bančnega posojila, vodenega v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije in na katerem je vzpostavljena maksimalna zastavna pravica v njeno korist. Ne glede na to dolжник izplačuje vse donose neposredno posojilodajalcu (tj. nasprotni stranki), razen če Banka Slovenije od dolžnika zahteva, da se donosi izplačujejo direktno njej.
- Banka Slovenije je upravičenec do donosov iz čezmejnega netržnega finančnega premoženja skladno z veljavnimi pravili nacionalne centralne banke, ki je v vlogi CCB. Banka Slovenije izplačuje nasprotni stranki donose iz naslova netržnega finančnega premoženja le v primerih, ko te donose prejme od CCB.

Na dan izplačila donosov finančnega premoženja Banka Slovenije primerja vrednost sklada finančnega premoženja, zmanjšano za vrednost donosov, z vsoto terjatev Banke Slovenije, ki se vodi v skladu finančnega premoženja. Če vrednost sklada finančnega premoženja, zmanjšana za vrednost donosov, presega vsoto terjatev Banke Slovenije, Banka Slovenije še isti dan nasprotni stranki izplača donose iz finančnega premoženja, ob pogoju, da predhodno prejme donose od izdajatelja oziroma tuje nacionalne centralne banke. Če je vrednost sklada finančnega premoženja, zmanjšana za vrednost donosov, nižja, kot je vsota terjatev Banke Slovenije, Banka Slovenije izvede poziv h kritju. Banka Slovenije izplača donose iz finančnega premoženja nasprotni stranki šele, ko nasprotna stranka poveča vrednost sklada finančnega premoženja tako, da je vrednost sklada finančnega premoženja, zmanjšana za vrednost donosov, najmanj enaka vsoti terjatev Banke Slovenije do nasprotna stranke. Banka Slovenije donosov finančnega premoženja, ki jih ne izplača nasprotni stranki, ne obrestuje.

Če nasprotna stranka ob dospelosti terjatve Banke Slovenije ne poplača obveznosti, ki so zavarovane s finančnim premoženjem, vključenim v sklad finančnega premoženja, se lahko Banka Slovenije takoj poplača v višini dospelih terjatev. Banka Slovenije se primarno poplača s prodajo finančnega premoženja. Če je prodaja neuspešna, si Banka Slovenije finančno premoženje prilasti, in sicer po neto sedanji vrednosti tega premoženja. Banka Slovenije za poplačilo svojih dospelih terjatev prosto izbere finančno premoženje, ki ga vodi v skladu finančnega premoženja nasprotna stranke.

Če nasprotna stranka ne poveča sklada finančnega premoženja v skladu s pozivom h kritju, se vse nedospele terjatve Banke Slovenije, ki so zavarovane s finančnim premoženjem, vključenim v sklad finančnega premoženja, štejejo za dospele in se lahko poplačajo.

7 OBVEZNE REZERVE

Na podlagi poročanih podatkov, ki jih obvezniki za obvezne rezerve poročajo v okviru poročanja o denarni in bančni statistiki ECB (Uredba (ES) št. 2423/2001 Evropske centralne banke z dne 22. novembra 2001 o konsolidirani bilanci stanja v sektorju monetarnih finančnih institucij (ECB/2001/13), objavljena v UL L 333 z dne 17. decembra 2001, str. 1, s spremembami), Banka Slovenije izračuna obvezne rezerve za vsakega obveznika ter mu najpozneje pet delovnih dni Banke Slovenije pred

začetkom obdobja izpolnjevanja preko nepodpisanega elektronskega sporočila posreduje podatek o izračunanih obveznih rezervah. Obvezniki posredujejo morebitne popravke postavk v bilanci stanja, ki sodijo v osnovo za obvezne rezerve, najkasneje do predzadnjega delovnega dne Banke Slovenije pred začetkom obdobja izpolnjevanja. Banka Slovenije najpozneje do zadnjega delovnega dneva Banke Slovenije posreduje obveznikom morebitne spremembe obveznih rezerv. Obvezniki potrjujejo izračunane obvezne rezerve najpozneje na zadnji delovni dan Banke Slovenije pred začetkom obdobja izpolnjevanja. Če obveznik ne potrdi pravilnosti podatka o obveznih rezervah do konca tega dne velja, da je znesek obveznih rezerv obveznika za ustrezno obdobje izpolnjevanja potrjen. Ko so obvezne rezerve obveznika potrjene, se za ustrezno obdobje izpolnjevanja ne morejo več popraviti.

Banka Slovenije javno objavi datume za posredovanje podatka o izračunanih obveznih rezervah, datume potrditve in datume dokončnosti podatkov o obveznih rezervah skupaj s koledarjem obdobji izpolnjevanja na svoji spletni strani (www.bsi.si).

8 POSTOPKI OB NEIZPOLNJEVANJU OBVEZNOSTI NASPROTNE STRANKE

8.1 NEIZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI NASPROTNE STRANKE

8.1.1 Če nasprotna stranka krši:

- avkcijske postopke tako, da pravočasno ne zagotovi ali če ne zagotovi zadostnega zneska primerne finančne premoženja za zavarovanje zneska, ki ji je dodeljen v operaciji povečevanja likvidnosti, oziroma
- postopke dvostranskih operacij tako, da pravočasno ne zagotovi ali ne zagotovi primerne finančne premoženja v zadostnem znesku za zavarovanje terjatev, oziroma
- postopke ob koncu dneva in postopke za pridobitev mejnega posojila (v nadaljevanju tega poglavja: postopki ob koncu dneva) tako, da v primeru, ko ima ob koncu dneva negativno stanje na poravnalnem računu in ne izpolnjuje pogojev za dostop do odprte ponudbe mejnega posojila,

plača pogodbeno kazen. Pogodbena kazen se plača za zamudo ali neizpolnitev.

Če nasprotna stranka krši avkcijske ali dvostranske postopke tako, da pravočasno ne prenese ali če ne prenese zadostnih denarnih sredstev za poravnavo zneska, ki ji je dodeljen pri operaciji zmanjševanja likvidnosti, plača zamudne obresti.

Zamudne obresti ali pogodbeno kazen se za avkcijske postopke in postopke dvostranskih operacij za vsako kršitev obračunajo tako, da se obrestna mera mejnega posojila poveča za 2,5 odstotne točke in nato množi z osnovo. Osnova se izračuna tako, da se znesek nezagotovljenega zavarovanja ali nepreneseni denarni znesek množi s koeficientom 7/360.

Če nasprotna stranka krši postopke ob koncu dneva, se pogodbeno kazen za prvo kršitev izračuna tako, da se obrestna mera mejnega posojila poveča za 5 odstotnih točk in nato množi z osnovo. Osnova je višina zneska, za katerega nasprotna stranka ni uspela pridobiti mejnega posojila. Za vsako nadaljnjo kršitev v dvanajstmesečnem obdobju se obrestna mera poveča za nadaljnjih 2,5 odstotne točke.

Zamudne obresti iz drugega odstavka te točke se obračunajo le za prvi dan, v katerem je potekel rok za zagotovitev denarnih sredstev.

Zamudne obresti in pogodbeno kazen se zaokroži na najbližji cent.

8.1.2 Nasprotna stranka plača pogodbeno kazen, če krši pravila za zagotovitev primerne finančne premoženja za zavarovanje terjatev tako, da za zavarovanje terjatev uporablja finančno premoženje, ki je neprimerno ali je postalo neprimerno ali se ne sme uporabljati, ali če ob pozivu h kritju nasprotna stranka pravočasno ne zagotovi ali ne zagotovi zadostnega zneska primerne finančne premoženja.

Pogodbena kazen se za vsako kršitev obračuna tako, da se obrestna mera mejnega posojila poveča za 2,5 odstotne točke in nato množi z osnovo. Osnova se izračuna tako, da se s koeficientom 1/360 množi znesek finančne premoženja iz prvega odstavka te točke, ki ga nasprotna stranka:

- prenese v sklad finančne premoženja pri Banki Slovenije ali
- ne umakne po več kot 20 delovnih dneh Banke Slovenije od dneva, ko je premoženje postalo neprimerno ali ga ni bilo dovoljeno več uporabljati.

Pogodbena kazen se plača za zamudo ali neizpolnitev.

Pogodbena kazen se zaokroži na najbližji cent.

8.1.3 Če nasprotna stranka v dvanajstmesečnem obdobju od prve kršitve stori tretjo enakovrstno kršitev iz točke 8.1.1, nasprotna stranka ne more sodelovati v prihodnjih operacijah odprtega trga enake vrste, ki se izvajajo po enakem postopku. Poleg prepovedi iz prejšnjega stavka nasprotna stranka plača tudi pogodbene kazni in zamudne obresti iz točke 8.1.1.

Prepoved iz prejšnjega odstavka te točke velja 1 mesec, če znesek nezagotovljenega finančne premoženja ali nepreneseni denarni sredstev znaša od 40 odstotkov celotnega zavarovanja ali celotnega denarnega zneska, ki naj bi se zagotovila ali prenesla ob tretji kršitvi.

Če odstotek iz prejšnjega odstavka znaša od 40 do 80 odstotkov celotnega zavarovanja ali celotnega denarnega zneska, ki naj bi se zagotovila ali prenesla ob tretji kršitvi, prepoved iz prvega odstavka te točke velja 2 meseca. Če ta odstotek znaša od 80 do 100, pa prepoved velja 3 mesece.

Prepoved in sankcije iz prejšnjih odstavkov te točke se uporabljajo tudi za vsako nadaljnjo kršitev v vsakem dvanajstmesnem obdobju.

8.1.4 Če nasprotna stranka v dvanajstmesečnem obdobju od prve kršitve stori tretjo kršitev iz točke 8.1.2, se izvrševanje okvirne pogodbe začasno zadrži glede sodelovanja nasprotne stranke v prihodnjih operacijah na odprtem trgu in plača tudi pogodbene zamudne obresti iz točke 8.1.2.

Prepoved in sankcije iz prejšnjega odstavka te točke se uporabljajo tudi za vsako nadaljnjo kršitev v vsakem dvanajstmesnem obdobju.

8.1.5 V izjemnih primerih, če je to potrebno zaradi resnosti kršitev, in upoštevajoč višino zneskov, pogostnost in trajanje kršitev, se lahko nasprotni stranki poleg prepovedi, zamudnih obresti in kazni iz prejšnjih točk prepove sodelovanje v vseh prihodnjih operacijah denarne politike Eurosistema za obdobje treh mesecev.

8.1.6 Pogodbena stranka ne more več sodelovati v operacijah denarne politike tudi v primeru neizpolnitve svojih obveznosti iz transakcij na podlagi tega sklepa.

8.1.7 ECB lahko v primeru kršitev nasprotne stranke določi prepoved sodelovanja v operacijah iz prejšnjih točk tudi za podružnice nasprotnih strank, na glede na to, ali je kršitev storila ta podružnica. O tem ECB obvesti organe, pristojne za nadzor nasprotne stranke.

8.1.8 Nasprotna stranka odgovarja za kršitve ne glede na svoj krivdo. Le v izjemnih primerih se lahko nasprotna stranka delno ali v celoti oprosti obresti, kazni in prepovedi po tem poglavju.

8.1.9 Banka Slovenije ali ECB obvesti nasprotno stranko o kršitvi, znesku denarne kazni, obrestih ali prepovedi. Banka Slovenija lahko o kršitvah obvesti tudi ECB in druge centralne banke držav članic Eurosistema. O kršitvi lahko druge centralne banke držav članic Eurosistema obvesti tudi ECB.

Nasprotna stranka mora zamudne obresti in pogodbeno kazen plačati v 3 delovnih dneh Banke Slovenije od dneva prejema obvestila.

Obdobje trajanja prepovedi se začne z dnevom odpošiljanja obvestila, kot je naveden v obvestilu.

Če zamudne obresti in pogodbene kazni niso plačane v roku, se Banka Slovenije poplača iz zavarovanja nasprotne stranke.

8.2 NEIZPOLNJEVANJE OBVEZNIH REZERV

8.2.1 Obveznik za obvezne rezerve ne izpolni obveznih rezerv v določenem obdobju izpolnjevanja, če je povprečno stanje ob koncu koledarskega dneva na njegovem računu pri Banki Slovenije v obdobju izpolnjevanja nižje od njegovih obveznih rezerv, ki veljajo za to obdobje izpolnjevanja.

Obveznikom, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz uredb in odločb ECB v zvezi z uporabo obveznih rezerv, ECB naloži sankcije v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2532/98 z dne 23. novembra 1998 o pooblastilih Evropske centralne banke za nalaganje sankcij (UL L 318 z dne 27. novembra 1998), Uredbo Evropske centralne banke (ES) št. 2157/1999 z dne 23. septembra 1999 o pooblastilih Evropske centralne banke za nalaganje sankcij (ECB/1999/4) (UL L 264 z dne 12. oktobra 1999), Uredbo Sveta (ES) št. 2531/98 z dne 23. novembra 1998 o uporabi obveznih rezerv Evropske centralne banke (UL L 318 z dne 27. novembra 1998), kakor je bila spremenjena, in Uredbo Evropske centralne banke (ES) št. 1745/2003 z dne 12. septembra 2003 o uporabi obveznih rezerv (ECB/2003/9) (UL L 250 z dne 2. oktobra 2003). Ustrezne sankcije in postopkovna pravila za njihovo izvajanje so določeni v zgoraj navedenih uredbah.

8.2.2 Če obveznik ne izpolni obveznih rezerv, se mu v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2531/98 naloži plačilo zneska, izračunanega na podlagi obrestne mere, ki je 2,5 odstotne točke nad povprečno obrestno mero mejnega posojila v tem obdobju izpolnjevanja, in zneska neizpolnjevanja obveznih rezerv v celotnem obdobju izpolnjevanja.

Višina kazni se izračuna z uporabo naslednje formule (pri tem se rezultat zaokroži na najbližji cent):

$$P_t = \frac{D_t \cdot n_t \cdot \sum_{i=1}^n \frac{MPOS_i + 2,5}{n_t \cdot 100}}{360}$$

Pri čemer je:

- P_t = znesek kazni za plačilo zaradi neizpolnjevanja obveznih rezerv v obdobju izpolnjevanja t
- D_t = znesek primanjkljaja obveznih rezerv v obdobju izpolnjevanja t (dnevno povprečje)
- n_t = število koledarskih dni v obdobju izpolnjevanja t
- i = koledarski dan v obdobju izpolnjevanja t
- MPOS_i = obrestna mera mejnega posojila na dan i

8.2.3 V primeru, da obveznik v dvanajstmesečnem obdobju več kot dvakrat ne izpolni obveznih rezerv, gre za ponavljajočo se kršitev. V tem primeru se obvezniku naloži plačilo zneska, izračunanega na podlagi obrestne mere, ki je 5 odstotnih točk nad povprečno obrestno mero mejnega posojila v tem obdobju izpolnjevanja, in zneska neizpolnjevanja obveznih rezerv v celotnem obdobju izpolnjevanja.

8.2.4 Če je izračunani znesek kazni nižji od 100 EUR, se obvezniku sankcija ne izreče in se tudi ne upošteva kot sankcija pri določanju, ali gre za ponavljajočo se kršitev.

8.2.5 Poleg tega se lahko v primeru hude kršitve obveznosti obveznih rezerv prepove obvezniku udeležbo v operacijah odprtega trga.

9 NETRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE ZA TUJE NASPROTNE STRANKE

9.1. Ko Banka Slovenije nastopa v vlogi CCB, mora tuja nasprotna stranka upoštevati splošne pogoje uporabe netržnega finančnega premoženja (ang. Terms and Conditions of the Bank of Slovenia, when acting as CCB), ki opredeljujejo pogoje uporabe bančnih posojil, vpisanih v register pri Banki Slovenije.

9.2. Ko tuja nasprotna stranka uporabi netržno finančno premoženje, pri katerem ima upnik ali dolжник sedež v Republiki Sloveniji in hkrati pravo posojilne pogodbe ni slovensko, temveč eno izmed prav držav članic evro območja, Banka Slovenije za tuje nasprotne stranke nastopa kot podporna nacionalna centralna banka (ang. Assisting NCB). V tem primeru mora tuja nasprotna stranka upoštevati splošne pogoje Banke Slovenije glede podporne nacionalne centralne banke (ang. Terms and Conditions of the Bank of Slovenia, when acting as Assisting NCB).

9.3. Splošni pogoji iz točke 9.1 in 9.2. se objavijo na spletni strani Banke Slovenije (www.bsi.si) oz. ECB (www.ecb.int).

10 KONČNE DOLOČBE

10.1. Ta sklep začne veljati 1. 1. 2007.

10.2. Z dnem uveljavitve tega sklepa prenehajo veljati:

- Sklep o depozitu čez noč pri Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 103/02 in 34/04),
- Sklep o dolgoročnem depozitu pri Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 77/04 in 80/04),
- Sklep o obveznem vplačilu dolgoročnega depozita pri Banki Slovenije zaradi znižanja obveznih rezerv (Uradni list RS, št. 9/05),
- Sklep o izdajanju tolarških blagajniških zapisov Banke Slovenije (Uradni list RS, št. 103/02 in 34/04),
- Sklep o začasnem odkupu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 99/04),
- Sklep o lombardnem posojilu (Uradni list RS, št. 66/06),
- Sklep o posojilu za čez dan (Uradni list RS, št. 66/06),

za posle, sklenjene na njihovi podlagi, pa se uporabljajo do njihove dospelosti.